شهادت حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و یاران باوفایش بر همگان تسلیت باد

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۵ مرداد ۱۴۰۱
• ۸ محرم ۱۴۴۴
• ۶ اوت ۲۰۲۲

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۳۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۱۹ • ۸ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

صنعت فولاد در سرازیری

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، میزان تولید این فلز استراتژیک در ۶ ماه نخست سال جاری میلادی (تا پایان ژوئیه) ۵.۵ درصد کاهش یافته است. ایران نیز از روند کاهشی تولید فولاد بی‌نصیب نمانده؛ تاجایی که براساس آمار منتشرشده از سوی این مرجع جهانی، میزان تولید فولاد ایران در بازه زمانی یادشده نسبت به مدت مشابه سال گذشته میلادی، ۱۰.۸ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، میزان تولید فولاد ایران در ۳ ماهه آوریل، مه و ژوئن نیز کاهشی بوده است. البته طبق آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، میزان تولید فولاد کشور در این بازه زمانی، رشد محدودی را در مقایسه با سال گذشته تجربه کرده است؛ بنابراین در درجه نخست صحت‌وسقم این آمار و ارقام موردتوجه قرار دارد. ۶

بررسی صمت از وضعیت طرح شناسه کالا در بازار لوازم‌خانگی نشان داد

تولیدات داخلی در مسیر تصاحب بازار

طبق ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه اجرایی آن، کلیه کالاهای گروه لوازم‌خانگی ملزم به ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا هستند؛ از این‌رو همه تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای مشمول قانون دریافت شناسه رهگیری کالا، باید به سامانه شناسه کالا مراجعه کنند. سامانه شناسه کالا در سال ۱۳۹۶ به‌طور رسمی رونمایی شد. این سامانه تحت‌نظارت سامانه جامع تجارت است و هدف از راه‌اندازی آن، جمع‌آوری و استفاده سیستمی از اطلاعات کالا و ایجاد زبان مشترک و قابل درک برای تمام فعالان تجاری است. ساز کار یاد شده در راستای جلوگیری از ورود و فروش کالاهای قاچاق و همچنین ساماندهی تولیدات داخلی ابلاغ شده و در چند وقت اخیر شاهد جدیت بیشتر نهادهای دولتی در اجرای چارچوب‌ها هستیم. البته در چند وقت اخیر، اقدامات، فراتر از ثبت شناسه کالا رفته و الزام به دریافت کد رهگیری و همچنین برنامه‌ریزی برای ساماندهی گارانتی لوازم‌خانگی از جمله فعالیت‌های تازه دولت در راستای بهبود وضعیت بازار است. برخی معتقدند اجرای این طرح تولیدات داخلی را در مسیر تصاحب بازار قرار می‌دهد. ۷

عکس: صمت

ادامه سریال کد رهگیری قطعات یدکی در سال جاری

فضا برای قاچاق یدکی‌ها تنگ‌تر می‌شود
۴

سرمقاله

زندگی در محاصره بلایای طبیعی ۲

یادداشت‌های امروز

صنعتی ارزآور به نام بازی ۳

تقابل تولید و واردات خودرو ۴

ادامه تولید با وجود چالش‌ها ۶

طرح شناسه کالا به کمک لوازم‌خانگی می‌آید ۷

گفت‌وگو

نوآوری، موتور اقتصاد مدرن است ۵

روش‌های تامین مالی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر ۸

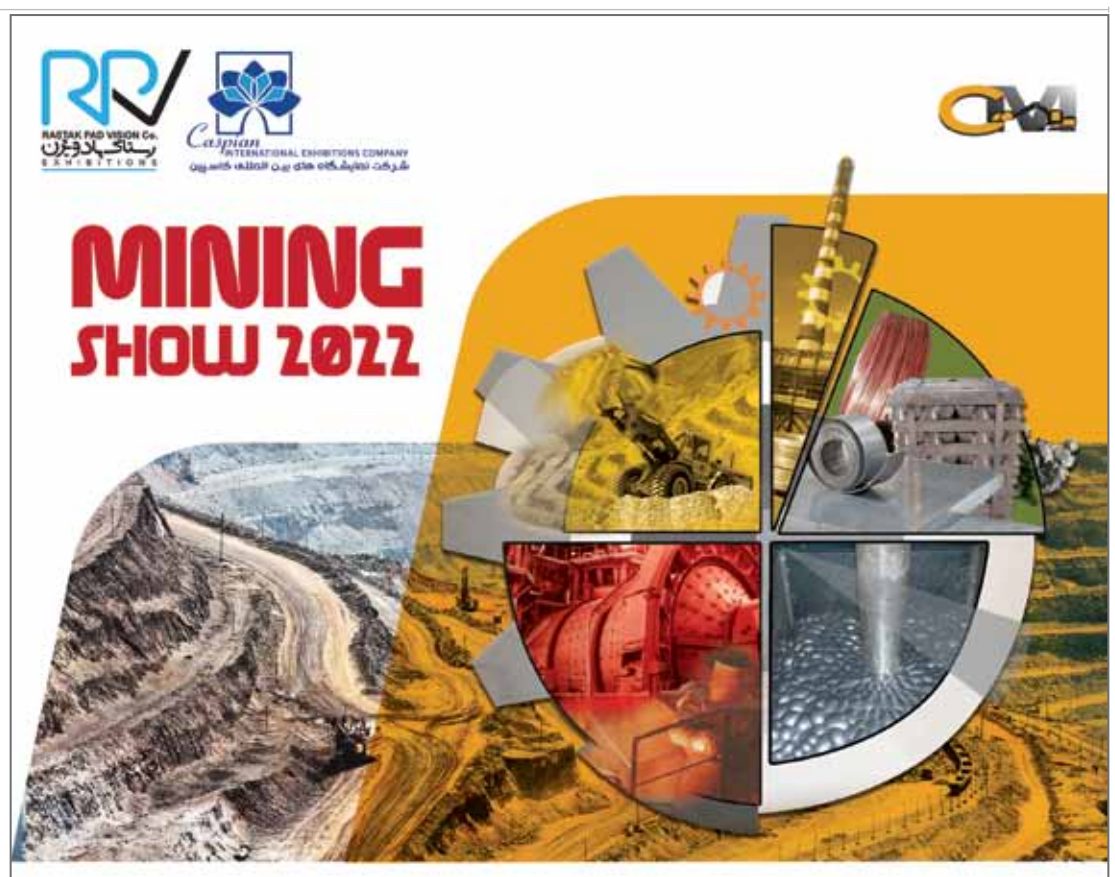
گزارش روز

بازی دو سر برد بازی‌سازان رایانه‌ای ۳

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۱/۱۹/ع شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

به آگاهی کلیه متقاضیان جهت شرکت در مناقصه با موضوع "ارائه خدمات پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سیستم‌های نظارت تصویری (دوربین‌های مداربسته) شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر" می‌رساند، مهلت تحویل پاکات مناقصه تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، تمدید گردید. متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دانلود نمایند. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع معدنی، فرآوری مواد معدنی، ماشین آلات معدنی و راهسازی، خدمات و تجهیزات وابسته

International Exhibition of Mine, Mining, Mining, Industries, Mining Processing, Mining Machineries, Road Construction, Services & Related Equipment

۲۵ الی ۲۸ مرداد ۱۴۰۱ ساعت بازدید: ۲۱ – ۱۵
محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی استان زنجان(کاسپین)

16-19 August 2022
Visit Time : 15 - 21
Zanjan International Exhibition Center (Caspian)

برگزارکننده : شرکت رستاک پاد ویژن
۰۲۱ – ۸۸۳۴۶۴۵۵ – ۷
www.rastak-expo.com
RastakMining.Events
+98 912 0295791
Mining@rastak-expo.com

www.Gostaresh.news

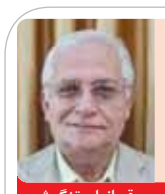
با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری «گسترش نیوز»
www.Gostaresh.news
عضو شوید

سرمقاله

زندگی در محاصره بلایای طبیعی

قربانعلی تنگ‌شیر
مدرس دانشگاه

ایران جزو ۱۰ کشور نخست دنیا از نظر وقوع بلایای طبیعی است که باعث هدر رفتن بخش مهمی از درآمدهای ایران به‌منظور پیشگیری یا رفع خسارت‌های بلایای طبیعی می‌شود؛ همان حادثه‌هایی که به‌دلیل عدم آمادگی قبلی انسان‌ها برای مواجهه با آنها بلا خوانده می‌شوند.

در ایران سیل، زلزله و توفان جزو پرتلفات‌ترین بلایای طبیعی به‌شمار می‌روند. نمونه این گفته سیل فروردین ۹۸ در ۱۵ استان کشور است که حدود ۷۰ کشته برجا گذاشت و خسارتی ۱۵ هزار میلیارد تومانی به اقتصاد کشور تحمیل کرد.

نابودی زیرساخت‌های شهری و روستایی و اراضی کشاورزی و از بین رفتن خانه‌ها و مراکز اداری از مهم‌ترین پیامدهای اقتصادی بلایای طبیعی است، در حالی که ایران امسال با مشکلات اقتصادی متعددی روبه‌رو خواهد بود که به کاهش درآمدها می‌انجامد.

اکنون وضعیت به‌گونه‌ای است که به‌نظر می‌رسد ارائه تسهیلات بانکی و استفاده از منابع صندوق توسعه ملی هم نتواند کمک آنچنانی برای خسارت‌دیدگان از بلایای طبیعی باشد و گرهی از مشکلات باز کند.

اقتصاد ایران پیش از این نیز خسارت‌هایی را به‌دلیل وقوع بلایای طبیعی تجربه کرده است. زلزله بم در سال ۸۲ حدود یک و نیم میلیارد دلار زیان اقتصادی وارد کرد. سیل و آتش‌سوزی جنگل‌ها نیز سالانه صدها میلیارد تومان خسارت به اقتصاد وارد می‌کند که باید به این فهرست رانش زمین را نیز اضافه کنیم.

خسارت ناشی از زلزله ۷.۳ ریشتری ۲۱ آبان ۹۶ سرپل ذهاب کرمانشاه را می‌توان در چند ترکیب خلاصه کرد: ۶۲۰ کشته، ۲۷۰ هزار بی‌خانمان، تخریب ۹۰ درصدی روستاها و...؛ در مجموع ۱۰ هزار میلیارد تومان خسارت در چند ثانیه.

از دیگر بلایای طبیعی مهم ایران، توفان قرمز پایتخت بود که ۱۲ خرداد سال ۱۳۹۳ با ۱۲۰ کیلومتر سرعت ۶۰ کشته و بیش از ۳۰ مجروح برجای گذاشت. قطع برق، سقوط درخت و وسایل روی بالکن‌ها و برخورد خودروها در اتوبان قم-تهران نیز بخشی از آسیب‌های اقتصادی این توفان بود. برخاستن ریزگرد یکی دیگر از بلایای طبیعی مهم به‌شمار می‌آید که در این سال‌ها باعث وارد آمدن خسارت زیادی به استان‌های جنوبی کشور شده است.

کاهش شدید دید و توقف فعالیت‌های فرودگاهی و از بین رفتن بیش از ۱۵ درصد محصولات کشاورزی خوزستان تنها بخشی از خسارت‌های این بلای طبیعی به‌شمار می‌رود؛ هرچند دامنه آلودگی ناشی از ریزگردها امسال بسیار فراتر رفت و حتی به پایتخت و بسیاری دیگر از شهرهای کشور رسید. آتش‌سوزی نیز سالانه ۱۵ هزار هکتار از جنگل‌های ایران را از بین می‌برد. به گواه آمار بیشتر این آتش‌سوزی‌ها در سال ۸۹ رخ داد و در ۱۰ سال گذشته بیش از ۱۳ هزار و ۸۳۰ مورد حریق، عرصه‌های طبیعی ایران را دچار آسیب کرده است. این آتش‌سوزی‌ها منجر به از بین رفتن حدود ۱۴۳ هزار هکتار از جنگل‌های ایران شده و ده‌ها گونه جانوری را از بین برده است.

به‌گفته بسیاری از کارشناسان ۹۵ درصد آتش‌سوزی‌های جنگل‌های ایران ناشی از عامل انسانی است و کمبود تجهیزات مناسب برای خاموش کردن آتش نیز منجر به گستردگی دامنه حریق و افزایش آسیب وارده می‌شود.

در کنار این مسئله گفته شده اگر روند فعلی برداشت چوب از جنگل‌ها ادامه داشته باشد، تا ۶۰ سال دیگر تمام جنگل‌های ایران از بین خواهد رفت.

مجموع حوادث حاکی از آن است که باید قبل از وقوع بلایای طبیعی به فکر جلوگیری از آنها باشیم، چون ایران ما کشوری بلاخیز است. ما روی کمربند زلزله قرار داریم و باید آمادگی لازم برای مقابله با این دست از حوادث را داشته باشیم.

اصلا همین حالا قبل از وقوع زلزله بزرگ تهران از مبنای گسل مشا، آمادگی‌های لازم را فراهم کنیم. به آموزش مردم بها دهیم و با فرهنگ‌سازی ضرورت توجه ویژه به «خطر» را به آنها یادآوری کنیم.

برای اطلاع‌رسانی و آگاهی‌دهی به مردم تنها به انجام چند مانور معمولی بسنده نکنیم.

باور کنیم جان مردم بیشتر از اینها ارزش دارد.

امضای تفاهمنامه بین معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری و شرکت سهامی نمایشگاه‌ها

نمایشگاه تهران، اکوسیستم نوآور تجاری می‌شود

سهیل فرزین: آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران با حضور مهدی قلعه نوی رئیس مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری، علیرضا پیمان‌پاک معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت و هومن رازدار مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در محل سایت تهران برگزار شد.

علیرضا پیمان‌پاک در آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران با تاکید بر استفاده از ابزارهای لازم برای توسعه صادرات دانش‌بنیان اظهار کرد: تاکید ویژه رئیس‌جمهوری و وزیر صمت دولت سیزدهم همواره بر همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان و صادرات‌محور شدن این شرکت‌ها بوده است. در همین راستا سازمان توسعه تجارت باید تمام ابزارهای خود را برای توسعه صادرات دانش‌بنیان به‌کار گیرد. ما مزیت‌های بسیار خوبی در این حوزه داریم و باید بتوانیم مزیت حوزه علم و فناوری کشور را در فضای تعاملات بین‌المللی رسمیت ببخشیم تا به اثرگذاری‌های لازم برسیم. البته در ماه‌های اخیر اتفاقات خوبی در حوزه همکاری‌های بین‌المللی و توسعه صادرات رخ داده است.

■ ظرفیت‌های علمی و فناوری ایران

به گزارش گسترش‌نیوز، رئیس سازمان توسعه تجارت افزود: همواره در تمام سفرها و برنامه‌های بین‌المللی که وزیر صمت و مسئولان سازمان توسعه تجارت انجام می‌دهند، بحث همکاری‌های بین‌المللی در حوزه دانش‌بنیان، چه در حوزه صادرات محصولات این بخش و چه همکاری‌های بین‌المللی جزو رئوس مطالب و محورها بوده است. ما در سازمان توسعه تجارت در پایان تمام نشست‌ها و برنامه‌های مشترکی که با هیات‌های تجاری و اقتصادی کشورهای مختلف داشتیم از محل مرکز IHIT (خانه فناوری و تکنولوژی ایران) نمایشگاه تهران بازدید کرده‌ایم.

پیمان‌پاک افزود: این اقدام عاملی برای توسعه بازار و بازاریابی به‌شمار می‌آید و موجب می‌شود طرف‌های خارجی با شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در کشور و دستاوردهای آنها آشنا شوند. از طرفی شرکت‌ها و مقامات بین‌المللی پس از بازدید از این مرکز با پیشرفت ایران و جایگاه ما در حوزه علم و فناوری آشنا می‌شوند و احساس می‌کنند در زمینه تجارت با کشوری روبه‌رو هستند که در حوزه علم و فناوری پیشرو است.

رئیس سازمان توسعه تجارت در ادامه گفت: بسیاری از مقامات کشورهای خارجی پس از آشنایی و شناخت ظرفیت‌های علمی و فناوری کشور ما، اقرار کرده‌اند که ایران در شرایط تحریم به پیشرفت‌ها و دستاوردهایی رسیده که برخی از کشورهای پیشرفته نیز به آنها دست نیافته‌اند. اینکه ما تمام این دستاوردها را در چنین مجموعه‌ای گرد هم جمع کنیم یکی از اقدامات موثری است که در گذشته انجام شده است. ما آمادگی داریم با کمک و همکاری معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری این مرکز را گسترش دهیم.

وی در ادامه با اشاره به انعقاد تفاهمنامه میان معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، تصریح کرد: باتوجه به شعار سال، این تفاهمنامه با دو رویکرد دانش‌بنیان شدن حوزه تجارت و گذر از روش‌های سنتی صادرات و همچنین حمایت از دانش‌بنیان‌هایی که توانایی بین‌المللی شدن دارند به امضا خواهد رسید. ما در سازمان توسعه تجارت برنامه‌های مختلفی در این زمینه داشته و تلاش کرده‌ایم پروژه‌های جاری سازمان را به سمت حمایت از شرکت‌ها و مجموعه‌های دانش‌بنیان سوق دهیم. در همین راستا در پروژه همکاری با مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری تلاش کرده‌ایم محورها و مواردی را که به حوزه دانش‌بنیان‌ها و شرکت‌های فناور مربوط می‌شود، تقویت کنیم.

■ تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری صادراتی

پیمان‌پاک در ادامه بیان کرد: به‌تازگی با صندوق توسعه ملی وارد مذاکره شده‌ایم و در تلاش هستیم صندوق سرمایه‌گذاری صادراتی را تشکیل دهیم. امیدواریم ایجاد این فضا موجب شود شرکت‌های صادراتی دانش‌بنیان در بازارهای بین‌المللی و معرفی ظرفیت‌ها به مجموعه‌های تامین مالی بین‌المللی موفق عمل کنند.

وی با بیان اینکه دانش‌بنیان‌ها مزیتی رقابتی به‌شمار می‌روند، گفت: به‌نظر می‌رسد اگر ما روی فناوری و صادرات دانش‌بنیان متمرکز شویم، شاهد موفقیت‌های چشمگیری باشیم.

■ تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد دانش‌بنیان

در ادامه مراسم مهدی قلعه‌نوی، رئیس مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری ضمن عرض تسلیت ایام سوگواری سید و سالار شهیدان امام حسین (ع)، اظهار کرد: کمک به تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد دانش‌بنیان از اصلی‌ترین وظایف معاونت علمی-فناوری است. این اتفاق مهم بدون حضور شرکت‌ها و کسب‌وکار حوزه دانش‌بنیان رقم نخواهد خورد. ما در حال حاضر به‌منظور رفع نیازهای اساسی داخلی راه‌حل دیگری جز فعالیت سرمایه‌گذاران در حوزه دانش‌بنیان نداریم.

وی افزود: سابقه سال‌های گذشته نشان داده هرچه توجهات به این حوزه بیشتر شود، دستاوردهای بهتری نیز نصیب کشور می‌شود.

■ ورود دانش‌بنیان‌ها به بازارهای بین‌الملل

قلعه‌نوی در ادامه با اشاره به اینکه ما بیش از ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان و بیش از ۲ هزار شرکت خلاق داریم، گفت: از آنجا که این مجموعه‌ها نوپا هستند و در حوزه تجارت سابقه کمتری دارند، نیازمند حمایت بیشتری هستند؛ از همین رو توانمندسازی و کمک به ورود این شرکت‌ها به بازارهای بین‌المللی از وظایف مهم معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری است. در این مسیر ما درصددیم خانه‌های نوآوری و فناوری را در سرتاسر دنیا ایجاد کنیم. تاکنون در ۶ کشور دنیا این خانه‌ها را ایجاد کرده‌ایم. این خانه‌ها به شرکت‌های فعال در این حوزه کمک خواهد کرد که به بازارهای بین‌المللی ورود کنند.

رئیس مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری همچنین گفت: با حمایت وزارت صمت (سازمان توسعه تجارت و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران) یک خانه نوآوری مرکزی که محل نمایش بخشی از توانمندی این شرکت‌ها است، در محل سایت نمایشگاهی تهران ایجاد کرده‌ایم. امیدواریم در سال جاری موفق به توسعه این مرکز شویم و یک ناحیه نوآوری گسترده ایجاد کنیم و از توان مجموعه‌های دانش‌بنیان در بستر بین‌المللی‌سازی حداکثر استفاده را داشته باشیم.

■ ایجاد ناحیه نوآوری

در ادامه این مراسم هومن رازدار، مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران با بیان اینکه نمایشگاه‌ها ابزار توسعه تجارت هستند، گفت: ما با ایجاد مجموعه IHIT در سال گذشته گام اول را در راستای ایجاد پیوند بین پلتفرم توسعه تجارت و کمک به معرفی و رونمایی از دستاوردهای دانش‌بنیان برداشتیم و با نام‌گذاری سال ازسوی رهبر معظم انقلاب با حضور معاون علمی-فناوری ریاست‌جمهوری به ایده ایجاد ناحیه نوآوری با رویکرد کمک به توسعه تجارت و حمایت از مجموعه‌های دانش‌بنیان، نوآور و خلاق در مجموعه نمایشگاه بین‌المللی تهران رسیدیم.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: نمایشگاه‌ها به‌عنوان یک پلتفرم توسعه تجارت که با زنجیره تامین کسب‌وکارهای حوزه‌های مختلف تجاری در ارتباط هستند، بستر مناسبی برای ارائه خدمات جانبی به‌شمار می‌روند؛ از همین رو معتقدیم بهترین روش برای ایجاد سهولت و همچنین تشکیل یک اکوسیستم نوآوری استفاده از ظرفیت‌ها و تجربیات آنها است. ایجاد ناحیه نوآوری باید با هدف توسعه تجارت بین‌الملل به‌منظور افزایش صادرات و کاهش واردات انجام شود. ایجاد ناحیه نوآوری با رویکرد کمک به توسعه تجارت پیشنهادی برای دگرگونی وضعیت تجارت بین‌الملل کشور و به‌دنبال تبدیل نمایشگاه بین‌المللی به یک اکوسیستم خلاق، نوآور و دانش‌بنیان است که شهروندان، کارآفرینان، شرکت‌ها و مؤسسات را در اقتصاد دانش‌بنیان متمرکز می‌کند.

مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در پایان تاکید کرد: ناحیه نوآوری باید به یک زیست‌بوم برای رشد توان تجاری کسب‌وکارها تبدیل شود و برای خلق ارزش مشترک متناسب با ماموریت‌ها و اهداف نمایشگاه گام بردارد. این ناحیه باید به‌گونه‌ای طراحی شود که کانونی برای همکاری کسب‌وکارها ایجاد کند. ناحیه نوآوری توسعه تجارت باید شرکت‌ها و مجموعه‌هایی که در مرحله رشد یا تکامل هستند را مخاطب اصلی خود قرار دهد و با ایفای نقش پل ارتباطی میان شرکت‌ها و استارت‌آپ‌ها و بازار داخلی و خارجی مزیت رقابتی ایجاد کند.

لوازم خانگی گران نمی‌شود

معاون وزیر صمت با بیان اینکه لوازم خانگی گران نمی‌شود، گفت: قیمت‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که کالاها قابلیت صادرات پیدا کنند؛ در صورت گرانی نه‌تنها بازار خارج بلکه بازار داخل هم از دست می‌رود.

محمدمهدی برادران در گفت‌وگو با مهر درباره تغییر نرخ لوازم خانگی، با بیان اینکه در حال حاضر بازار لوازم خانگی رقابتی است، اظهار کرد: خلاف اینکه گاهی اوقات نرخ مواد اولیه لوازم خانگی افزایش می‌یابد، تولیدکنندگان کمترین افزایش نرخ را نسبت به سایر صنایع اعمال کرده‌اند. بازار رقابتی است و فعالان این حوزه در همین بازار در حال کار هستند و مشکل خاصی هم وجود ندارد. وی در پاسخ به اینکه آیا ستاد تنظیم بازار مصوبه‌ای برای افزایش نرخ لوازم خانگی دارد یا خیر، گفت: ستاد تنظیم بازار به‌دنبال افزایش نرخ لوازم خانگی نیست و مصوبه‌ای در این زمینه نداشته‌ایم.

برادران تصریح کرد: حتی در برخی موارد که ما اجازه افزایش نرخ دادیم، به‌دلیل رقابتی بودن بازار خود تولیدکنندگان تمایلی به افزایش نرخ نداشتند، زیرا تا حدی می‌توان نرخ را بالا برد و بیش از آن، تقاضا از بین می‌رود، چون مردم نمی‌توانند هزینه کنند. معاون صنایع عمومی وزیر صمت افزود: قیمت‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که بتوان بازار هدف صادراتی هم تعریف و کالاها را به کشورهای دیگر صادر کرد. در حال حاضر تلاش ما این است که قیمت‌ها به‌گونه‌ای باشد که کالا قابلیت صادرات پیدا کند و در کشورهای منطقه حضور فعالی داشته باشیم. اگر قیمت‌ها غیرمنطقی افزایش یابد بازار داخلی را هم از دست می‌دهیم؛ چه برسد به بازارهای خارجی. برادران تاکید کرد: روال فعلی عادی است و افزایش نرخ لوازم خانگی به‌صلاح نیست.

بسته تشویقی بانک‌ها براساس تامین مالی زنجیره‌ای تولید

معاون وزیر صمت گفت: در تلاش هستیم بسته تشویقی برای بانک‌ها براساس تامین مالی زنجیره‌ای تولید به شورای اقتصاد ارائه شود و به‌طور پایلوت تا الان ۷ هزار فاکتور با تلاش سیستم بانکی استعلام شده است. به گزارش مهر سید مهدی نیازی در آغاز آیین رونمایی از نقشه راه تامین مالی زنجیره‌ای در بخش کشاورزی که در بانک مرکزی برگزار شد، با بیان اینکه تامین مالی زنجیره‌ای در دستور کار قرار گرفت، گفت: این اقدام در حالی انجام شد که اوراق گام در گذشته وجود داشت. معاون وزیر صمت با اشاره به اینکه با ۷ بانک تحت سامانه جامع تجارت تفاهمنامه منعقد شد، گفت: این تفاهمنامه در جهت پرداخت تسهیلات براساس استعلام فاکتور به کشاورزان است که شبکه بانکی ملزم شده سیستم پرداخت تسهیلات را اجرایی کند. این مقام مسئول ادامه داد: در تلاش هستیم بسته تشویقی برای بانک‌ها براساس تامین مالی زنجیره‌ای به شورای اقتصاد ارائه شود. تاکنون به‌طور پایلوت ۷ هزار فاکتور به ارزش ۱۱ هزار میلیارد تومان با تلاش سیستم بانکی استعلام شده و ۱۵ هزار میلیارد تومان تامین مالی سازماندهی شده و مطمئن هستیم در تامین مالی زنجیره‌ای عملیاتی شده است. نیازی خاطرنشان کرد: باتوجه به دو تکلیف مهم امسال برای بخش کشاورزی، ۷۰ درصد سرمایه در گردش هم باید از طریق استعلام فاکتور پرداخت شود.

توقیف سایت‌های غیرمجاز فروش بلیت هواپیما

رئیس سازمان هواپیمایی با اعلام اینکه درصدد بستن سایت‌های غیرمجاز فروش بلیت هستیم، از مردم خواست برای تهیه بلیت به سایت شرکت‌های هواپیمایی یا مراکز فروش موردتایید این سازمان مراجعه کنند.

به گزارش ایلنا، محمد محمدی‌بخش با اشاره به نظارت این سازمان بر قیمت‌های بلیت هواپیما، گفت: بلیت‌ها توسط ایرلاین‌ها براساس نرخ‌های مصوب روی سایت سازمان و انجمن شرکت‌های هواپیمایی به فروش می‌رسد و تخلفات ازسوی سایت‌های فروش غیررسمی انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه سازمان هواپیمایی کشوری درصدد بستن سایت‌های غیرمجاز فروش بلیت است، اظهار کرد: با سایت‌های غیرمجاز که نسبت به فروش بلیت خارج از نرخ مصوب اقدام کنند، برخورد قاطع صورت خواهد گرفت تا به‌زودی از صحنه فروش بلیت حذف شوند.

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری ادامه داد: آسیب‌هایی که اخیرا احصا شد به بخش حاکمیت و بخش‌های استاندارد مربوط نمی‌شود و متاسفانه بسیاری از افراد با دسترسی‌های متعدد اقدام به فروش بلیت هواپیما می‌کنند؛ بنابراین از مردم درخواست می‌کنیم برای تهیه بلیت به سایت شرکت‌های هواپیمایی یا مراکز فروش موردتایید سازمان هواپیمایی کشوری مراجعه کنند.

محمدی‌بخش با اشاره به پایش مستمر مراکز فروش بلیت ازسوی سازمان هواپیمایی کشوری، تصریح کرد: در صورت مواجهه با هرگونه گرانفروشی بلیت هواپیما، تعلیق، حذف مسیر و کاهش پروازهای خارجی برای شرکت‌های هواپیمایی از جمله عوامل بازدارنده‌ای است که توسط سازمان هواپیمایی کشوری اعمال می‌شود.

خدمات ویژه گروه صنعتی ایران‌خودرو به نیروهای مسلح

دریافت اعتباری خدمات و قطعات با کارت حکمت

مدیرعامل امدادخودرو ایران از فصل جدید همکاری مشترک میان سازمان پشتیبانی نیروهای مسلح و امدادخودرو ایران، به منظور دریافت خدمات اعتباری کارکنان هر دو سازمان از طریق «کارت حکمت» خبر داد.

به گزارش ارتباطات امدادخودرو ایران، با تفاهم صورت گرفته میان «وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح» و شرکت «امدادخودرو ایران»، از این پس دارندگان کارت حکمت می‌توانند علاوه بر فروشگاه‌های طرف قرارداد، از خدمات امداد خودرویی شرکت امدادخودروایران در هر ساعت از شبانه‌روز استفاده کنند.

سیدعباس میرحسینی با اعلام آغاز این همکاری مشترک افزود: هدف شرکت امدادخودرو ایران ارایه خدمات خودرویی در سراسر کشور است و دارندگان کارت حکمت می‌توانند بدون نگرانی از نقص فنی و توقف خودرو، در هر ساعت از شبانه‌روز از خدمات استاندارد خودرویی شرکت امدادخودروایران استفاده کنند.

وی با اشاره به ظرفیت دو سازمان برای ارایه خدمات اقساطی به مشتریان و امکان خرید اعتباری خدمات و قطعات خودرویی اصل با تخفیفات و تسهیلات ویژه گفت: امیدواریم با هم‌افزایی دو مجموعه بتوانیم هم از نظر هزینه خدمات ارایه شده و هم برای پرداخت مدت‌دار این هزینه‌ها شرایط ویژه‌ای برای دارندگان کارت حکمت ایجاد کنیم که موجب رضایت بیشتر متقاضیان استفاده از خدمات ایران‌خودرو شود.

وی افزود: براساس این طرح دارندگان کارت حکمت می‌توانند از تمام فروشگاه‌های طرف قرارداد از جمله فروشگاه اتکا، محصولات مورد نیاز خود را به صورت اقساطی خریداری کنند.

همچنین این کارت برای کارمندان و بازنشستگان نیروهای نظامی، انتظامی، ارتش و به تازگی نیز در اختیار کارکنان امدادخودروایران قرار گرفته که به راحتی قادر خواهند بود از تسهیلات امداد خودرویی، فروشگاه‌ها و همچنین سایر خدمات رفاهی-ورزشی و گردشگری ارایه شده در این طرح بهره ببرند.

به گزارش ایران‌خودرو دارندگان کارت حکمت می‌توانند در هر ساعت از شبانه‌روز از طریق شماره سراسری ۰۹۶۴۴۰، وب‌سایت www.۰۹۶۴۴۰.com و همچنین اپلیکیشن‌های ایساکو و بسپر برای دریافت خدمات خودرویی خود تماس حاصل کنند.

بازی دوسر برد بازی‌سازان رایانه‌ای

یکی از موضوعات مهم که در تعامل و همکاری میان بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در حال پیگیری است، موضوع ساختار هوشمند حمایتی بنیاد از بازی‌سازان است. این درگاه حمایتی که به‌نوعی به‌عنوان درگاه حمایتی حاکمیت از بازی‌سازان شناخته می‌شود، در کنار حمایت‌های بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، همواره می‌تواند راه را برای توسعه دانش‌بنیان‌ها در این عرصه فراهم کند، همچنین ارائه خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی به تیم‌ها و گروه‌های بازی‌ساز برای ایجاد کسب‌وکار با ثبات و ارائه آموزش‌های تخصصی برای خلق تولیدات باکیفیت ایرانی از جمله برنامه‌هایی است که از طریق ایجاد خانه‌های خلاق و نوآوری بازی‌های رایانه‌ای می‌تواند توسعه و پیشرفت فعالان این عرصه را رقم بزند.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

بازار خوب بازی‌ها

یکی از قدرتمندترین حوزه‌های صنایع خلاق، بازی‌های دیجیتال است که طیف گسترده‌ای از تخصص‌ها، توانمندی‌ها و فناوری‌ها را به‌خدمت می‌گیرد.

کارشناسان معتقدند با استفاده از محصولات کارآمد ایران‌ساخت می‌توان بازار خوبی را در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و منطقه ایجاد کرد که زمینه‌ساز ثروت‌آفرینی و خلق ارزش‌افزوده باشد، در این راستا تصویب سند ملی فناوری‌های نرم و صنایع خلاق فرهنگی گامی در حمایت و ساماندهی این حوزه است که به توسعه صنایع خلاق کمک شایانی می‌کند.

در قانون جهش تولید دانش‌بنیان، حمایت از شرکت‌های خلاق قانونی شد و ارزیابی و تعیین و تشخیص این شرکت‌ها به‌طور مستقیم توسط معاونت علمی و فناوری انجام خواهد گرفت.

با تصویب و ابلاغ آیین‌نامه اجرایی آن توسط معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری این شرکت‌ها نیز صاحب قانون حمایتی شدند.

حمایت از توسعه بازی‌های رایانه‌ای

چندی پیش، تفاهمنامه راه‌اندازی خانه خلاق و نوآوری بازی‌های رایانه‌ای میان ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای امضا شد. سید صادق‌پژمان، مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای نیز در مراسم امضای این تفاهمنامه، بااشاره به رشد قابل‌توجه صنعت بازی‌های دیجیتال در میان سایر صنایع فرهنگ پایه، رسانه‌ای و خلاق در جهان طی ۵ سال اخیر گفت: این روند رو به رشد نشان می‌دهد که صنعت بازی‌های دیجیتال از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، مخاطبان و ضریب نفوذ فرهنگی قابلیت‌های بسیاری دارد که این ظرفیت‌ها در بسیاری از حوزه‌ها در کشور ما هنوز بالقوه مانده است.

این صنعت در دوران پاندمی کرونا نیز با رشد قابل‌توجهی مواجه شد و توانست از این شرایط به‌عنوان سکوی پرش برای توسعه خود در بخش‌های مختلف درآمدی و افزایش میزان مخاطبان استفاده کند.

وی با تاکید بر اینکه باید رویکرد و زاویه نگاه به بازی‌های دیجیتال از ابزار سرگرمی صرف به امکانی برای حل مسائل جدید تغییر کند، افزود: لازم است با حرکت به‌سمت آزادسازی ظرفیت‌های این حوزه در کشور و حمایت از بازیگران و تاثیرگذاران این زیست‌بوم، به تحقق یک اقدام تحولی در راستای توسعه این صنعت با همکاری میان دستگاه‌های حاکمیتی کمک کنیم.

یکی از مشکلات این حوزه، بازیچه‌انگاری بازی و تقلیل آن در اندازه اسباب‌بازی است که در فضای نخبگانی، رسانه‌ای، سیاست‌گذاران کشور و عموم مردم دیده می‌شود. اقدام و رویکرد دستگاه‌های حاکمیتی برای نزدیک شدن به حوزه بازی‌های دیجیتال و تعریف برنامه‌های مشترک، موضوع مهمی است که در یک سال گذشته موردتوجه برخی نهادهای حاکمیتی کشور ـ باوجود اینکه ایجاد نهادی مشترکی میان بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و آنها مصوب نشده ـ قرار گرفته است.

■ ایجاد صندوق‌های خطرپذیر، ویژه صنعت بازی

مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، بااشاره به اینکه باید موضوع بازی‌های دیجیتال در چهارچوب مسائل اصلی سایر دستگاه‌های حاکمیتی کشور قرار گیرد، بیان کرد: فرصت‌های زیادی در ابعاد مختلف اشتغالزایی، درآمدزایی، تولید و تربیت نیروی انسانی متخصص در کشور وجود دارد که لازم است برای به‌فعلیت رسیدن این ظرفیت‌ها و البته رفع موانع موجود تلاش شود. یکی از مسائلی که از طریق راه‌اندازی خانه خلاق و نوآوری بازی‌های رایانه‌ای پیگیری می‌شود، کمک به تیم‌های نوپا و گروه‌های بازی‌سازی است که زمینه تبدیل شدن به شرکت‌های بازی‌سازی را دارند. کمک به رشد و توسعه این تیم‌ها، آنها را به‌عنوان بازیگران اصلی این صنعت در آینده معرفی می‌کند. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای با تمرکز بر تخصیص حمایت‌های مادی و معنوی به این گروه‌ها از طریق این مراکز در تهران و دیگر مناطق کشور، زمینه استقلال آنها را همچون شرکت‌های بازی‌سازی فراهم می‌کند.

محمدصادق پژمان بااشاره به اولویت بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در حوزه آموزش تربیت نیروی انسانی متخصص برای زیست‌بوم بازی‌های دیجیتال کشور گفت: برخی مسائل پیش‌روی بازی‌سازان در این حوزه مانند نظام وظیفه، بیمه و مالیات، فضای کار، تبلیغ و ترویج با حمایت‌های معنوی دستگاه‌های حاکمیتی در راستای رفع موانع حل خواهد شد. برخی حوزه‌ها نیز نیازمند سرمایه‌گذاری است که ایجاد صندوق‌های خطرپذیر ویژه حوزه بازی‌های دیجیتال، تامین منابع مالی برای شرکت‌های بزرگ و تسهیل شرایط برای حضور آنها در بورس از اهداف موردنظر برای چشم‌انداز این حوزه است. امیدواریم با امضای این تفاهمنامه و همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، تمهیداتی برای دسترسی به این اهداف در نظر گرفته شود.

بازی، کار کودک است

سهیلا اکبری، از فعالان اکوسیستم دانش‌بنیان در عرصه اسباب‌بازی (یادگیری محصول‌محور) در گفت‌وگو با صمت گفت: بازی کار کودک است و با بازی می‌توان یادگیری کودک را در فرآیندی استاندارد تسهیل کرد، به‌عبارت دیگر در دوران رشد حسی و حرکتی کودک، بازی‌ها نقش جدی دارند، چرا که رفتارهای کودکان که در خلأ اتفاق نمی‌افتد و باید در این مسیر شرایطی را فراهم کنیم تا کودک به فهم درست ارزش‌ها برسد و الگوهای رابطه صحیح با اطرافیانش را یاد بگیرد. امروزه در مسیر رشد کودک و تولید بازی، شرکت‌های دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری و توجه بیش از حد برای تولید نرم‌افزارها (فضای مجازی) داشته‌اند و توسعه محصول و توجه به رشد شبکه‌ها و نظریه‌های عینی کاربردی و در فضای واقعی، موردبی‌توجهی کامل قرار گرفته است، چرا که نباید فضای اصلی و واقعی رشد کودکان همراه بازی‌ها و اسباب‌بازی‌هایی نادیده گرفته شوند. چراکه این ابزارها رشددهنده توسعه و خلاقیت کودک هستند. به علاوه اینکه بازی‌ها پیشگیری‌کننده بسیاری از اختلالات در فرآیند رشد هم هستند.

اکبری گفت: به‌اعتقاد من، بیشتر محصولات نرم‌افزاری، کودکان و جامعه را به‌سمت غیرواقعی بودن سوق می‌دهد و از رشد و درک دنیای اصلی و آموزش‌هایی که در این فضا باید برای یادگیری اتفاق بیفتد، دور می‌کند. به‌عبارت دیگر، محیط یادگیری واقعی با اسباب‌بازی‌هایی که مفاهیم دقیق آموزشی، اخلاقی و ارتباطی را به کودکان یاد می‌دهند، جای خالی و خلأ بزرگی را که تا کنون وجود داشت، برای ما پر می‌کند.

وی بااشاره به اصلی‌ترین مشکل موجود برای توسعه اسباب‌بازی‌ها گفت: معضل اصلی شرکت‌های دانش‌بنیانی که در زمینه طراحی و تولید بازی فعالیت می‌کنند، شبکه توزیع در کشور است که بیشتر به‌ضرر این شرکت‌ها تمام شده است.

بسیاری از خریداران، محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان را به‌صورت امانی خریداری می‌کنند که در نهایت به‌ضرر آنها تمام می‌شود. نهادهای متولی، هرکدام جداگانه بدون پیوستگی و تنها با ادعا و بدون‌نظارت و پاسخگویی و استاندارد عمل می‌کنند، برای مثال نمایشگاه بازی و اسباب‌بازی که چندی پیش هم برگزار شد، مناسب توسعه دانش‌بنیان‌های این عرصه نبود، چرا که هم خبررسانی دقیقی نداشت و هم زیرساخت‌های مناسبی برای آن فراهم نشده بود.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده ضعف اصلی این است که در ساختار یادگیری و آموزش اسباب‌بازی همراه با رویکرد توسعه کودکان تعریف نشده است. در دنیا با استفاده از نظریه‌های علمی در این حوزه، بسته‌ها و رویکردهای مختلف رشدی و توسعه‌ای برای یادگیری کودکان تعریف می‌شود تا شیوه زندگی آنها را برای بزرگسالی به‌شکلی بهبوددهنده تضمین کند. وقتی آگاهانه به محصولی یک موقعیت جدید اضافه می‌کنیم، آنگاه توانسته‌ایم به رشد کودک کمک کنیم. ما باید بازی‌ها را در فضای یادگیری وارد کنیم و با اضافه کردن موقعیت، آنها را توسعه بخشیم؛ همچنین تعداد اسباب‌بازی‌های تولیدشده با این ویژگی به‌شدت کم است. توسعه حواس به‌قدری اهمیت دارد که نمی‌توان برای آن میزانی قائل شد. در کل، یادگیری زنجیره‌ای پایه‌ای دارد که حلقه نخست آن در کودکی است و بازی‌ها بستر استانداردی برای توسعه حواس کودک فراهم می‌کنند، کشورهای اروپایی و امریکایی با این رویکرد، محصول و در کنارش فرهنگ خود را به دیگر کشورها صادر می‌کنند و ما هنوز در گیرودار توجه و توجیه فلسفه‌های اصلی آن برای متولیان به‌سرمی‌بریم.

در ساختار یادگیری و آموزش اسباب‌بازی همراه با رویکرد توسعه کودکان تعریف نشده است

نظرگاه

بازی، صنعتی پیشرو در فرهنگ

محمدصادق دهنادی ـ مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل بنیاد بازی‌های رایانه‌ای: مخاطبان صنعت بازی‌های رایانه‌ای برخلاف صنایع فرهنگی دیگر با تغییر زمان و فناوری، محدودتر، خاص‌تر و کمتر نمی‌شود، به‌عنوان‌مثال، فرش دستباف در یک مقطع زمانی در خانه هر ایرانی وجود داشت، اما امروزه فرش تبدیل به جنس لوکسی شده و صنعت فرش خیلی ارزان‌تر و فراوان‌تر این کالا را در اختیار همه مردم قرار داده است؛ در حوزه کتاب و تلویزیون نیز وضع به‌همین منوال است.

به‌نقل از سیناپرس، اکنون با ایجاد تحولات دیجیتالی، مخاطبان کتاب‌ها و شبکه‌های تلویزیونی نیز تغییر پیدا کرده‌اند، اما صنعت بازی‌های رایانه‌ای از جمله پیشروترین و پرمخاطب‌ترین صنایع خلاق دنیا محسوب می‌شود که برخلاف صنایع دیگر هنگام شیوع ویروس کرونا دچار رکود نشد، بلکه از رشد قابل‌ملاحظه‌ای نیز برخوردار شد و مخاطبان زیادی نیز به خود اختصاص داد. مطابق پیمایشی که سال ۱۳۹۸ انجام شد، بیش از ۳۲ میلیون نفر در ایران بازی رایانه‌ای انجام می‌دهند که متوسط سن آنها ۲۲ سال است، بنابراین بازی‌های رایانه‌ای فقط به کودکان و نوجوانان اختصاص ندارد، همچنین طبق مطالعات، سرعت و پایداری نفوذ مسائل فرهنگی که در آنها از فناوری‌های بازی استفاده می‌شود، بسیار بالا است، برای مثال اگر درسی را به فردی طی ۱۰ ساعت یاد بدهیم، با طراحی بازی و بازی‌وار کردن آن مبحث، مدت زمان یادگیری بسیار کاهش می‌یابد.

امروزه صنعت بازی‌های رایانه‌ای در دنیا به‌عنوان صنعت پیشرو در حوزه فرهنگ و هنر قلمداد می‌شود؛ صنعتی که بیشتر هنرها و صنایع قبلی مانند داستان‌نویسی، طراحی، نقاشی و موسیقی را در خود جای داده و تمامی رسانه‌ها اعم از تلویزیون، رادیو، شبکه‌های اجتماعی و اینترنت را به‌خدمت گرفته است و با تبدیل کردن این مباحث به بازی، تاثیرگذاری زیادی به‌همراه دارد.

در حال حاضر هیچ فرهنگی در دنیا تاثیرگذاری ندارد، مگر اینکه به بازی و سرگرمی تبدیل شود و برای مخاطبانش پنجره‌ای جدید باز کند. امروزه بسیاری از بخش‌های آموزش و پرورش، آموزش‌های عمومی و سبک زندگی و حتی مسائل نظامی و زیستی در فضای بازی قرار گرفته‌اند. بسیاری از رویدادهایی که قرار است در آینده رخ دهد، ابتدا در بازی تمرین شده، پس از آن به‌صورت جدی مطرح می‌شوند، برای مثال حدود ۱۱ سال پیش، بحث متاورس پیش از اینکه در فضای جدی شکل بگیرد؛ آدم‌ها در آن زندگی کنند و کسب و کاری راه بیندازند، ابتدا یک بازی بود. رمز ارزها یا فناوری بلاکچین نیز پیش از این در فضای بازی به‌وجود آمده‌اند، پس از آن به دنیای جدی ورود پیدا کرده‌اند. صنعت بازی ایران در غرب آسیا پیشرو است. ایران جزو نخستین کشورهای آسیایی محسوب می‌شود که این کار را آغاز کرده. امروزه بسیاری از بازی‌سازان ایرانی شاکله اصلی صنعت بازی در منطقه منا (غرب آسیا و شمال افریقا) را در دست دارند و برای ایران و شرکت‌های چندملیتی بازی‌های ملی و مشترک بین‌المللی می‌سازند. اکنون در حوزه معارف اسلامی، سرگرمی‌های دیجیتال، دفاع مقدس، دفاع از حرم، مقاومت اسلامی، کمک‌درسی و کمک‌آموزشی، راهنمایی و رانندگی و مسائل نظامی بازی‌های رایانه‌ای تولید و شبیه‌سازی شده‌اند، همچنین در حوزه‌های توانبخشی نیز بازی‌هایی برای معلولان، سالمندان و کودکان اوتیسم ساخته شده‌اند. نخستین نظام رده‌بندی سنی بازی‌های رایانه‌ای مخصوص کشورهای اسلامی براساس فرهنگ اسلامی در ایران طراحی شده است که اسرا (ESRA) نام دارد. این نظام براساس مبانی روانشناسی، جامعه‌شناسی و علوم معارف‌اسلامی، به بررسی مسائلی مانند خشونت، ارتباط جنسی، یأس، موادمخدر، ناهنجاری‌های اجتماعی و... می‌پردازد و پس از آن بازی ساخته شده یا از خارج وارد کشور می‌شود، در نهایت بازی‌ها طبقه‌بندی و برای گروه‌های سنی رده‌بندی می‌شوند.

یادداشت

صنعتی ارزآور به نام بازی

مصطفی کیوانیان ـ مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در عرصه طراحی و تولید بازی‌های رایانه‌ای

فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه بازی در سال‌های اخیر توسعه‌یافته‌تر شده و گسترش زیادی داشته و باوجود نیروی کار جوان و توجه نخبگان نسبت به طراحی و تولید بازی در مقایسه با دیگر کشورها بیشتر شده است. نخستین و یکی از اصلی‌ترین چالش شرکت‌ها تامین نیروهای متخصص است، باتوجه به مهاجرت نیروهای متخصص، کمبود این نیروها در این چند سال به‌شدت احساس می‌شود. دومین چالش ما سرمایه‌گذاری در این صنایع است، به‌دلیل بازگشت بعد از یک تا چند سال سرمایه‌گذاری در این صنعت و میزان ریسک بالای آنها، شرکت‌های کمی هستند که در این صنایع سرمایه‌گذاری می‌کنند و سومین چالش، تحریم‌ها و مشکل جابه‌جایی مالی در کشورهای دیگر است.

در کشورمان شرکت‌های بازی در چند سال گذشته رشد قابل‌توجهی داشته‌اند و توانسته‌اند محصولات باکیفیت و قابل‌رقابتی با شرکت‌های خارجی تولید کنند و چنانچه به این شرکت‌ها فرصت داده و مشکلات آنها کم شود، می‌توان امیدوار بود در سال‌های آینده، یکی از صنایع ارزآور کشور باشند.

اعمال تحریم‌ها شرایط سختی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌ویژه در حوزه بازی‌ها به‌وجود آوردند، به‌شکلی که بیشتر بازی‌سازان ایرانی برای ادامه فعالیت با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شدند و به‌همین دلیل بیشتر آنان در تلاش برای همکاری با شرکت‌های خارجی بودند، برای مثال چندی پیش با تلاش و پشتکار علاوه بر توسعه دفتر تهران، دفاتر دیگری در کاشان و کردستان تاسیس کردیم و توانستیم در نمایشگاه‌های بین‌المللی حضور موفقی داشته باشیم، درست در زمانی که در اوج و حدود ۱۵۰نفر را استخدام کرده بودیم، به‌دلیل تحریم‌ها قراردادهای خارجی و حتی چند قرارداد داخلی شرکت لغو شد و طلبکاری شرکت از کارهای قبلی نیز وصول نشد، در نتیجه با تعدیل نیرو و تعطیلی بیشتر دفاتر، دوباره به تعداد ۵ نفر رسیدیم، اما باردیگر از نو و با پروژه‌های کوچک کار را شروع کردیم و دوباره در سال ۹۸ به بازار بین‌المللی راه پیدا کردیم؛ عموما بازی‌ها در ایران شرایط خنثی دارد، به‌عبارت روشن‌تر، بیشتر بازی‌های ساده موبایلی در داخل کشور طرفدار دارد، اما توان دانش‌بنیان‌ها در این حوزه بیش از نیاز بازار است، به‌همین علت ترجیح می‌دهند سفارش خارجی‌ها را قبول کنند؛ دنیای بازی در دنیا بسیار پیچیده‌تر از آن چیزی است که در داخل کشور وجود دارد.

از مهم‌ترین دلایل همکاری با شرکت‌های خارجی درآمد دلاری و حتی یورویی آن است، از دیگر دلایل می‌توان به بازار کار خوب این صنعت در کشورهای خارجی اشاره کرد، اما همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، به‌سبب مهاجرت‌های فراوان به‌شدت با کمبود نیروی متخصص روبه‌رو هستیم، اما شرکت ما محدودیتی در بکارگیری نیروی متخصص در این حوزه ندارد.

یکی از اصلی‌ترین چالش‌های شرکت‌های دانش‌بنیان همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، ضعف نیروی انسانی و متخصص است. بیشتر افراد به‌دلیل بازار داغ خارج از کشور در زمینه بازی‌های رایانه‌ای ترجیح می‌دهند پس از یادگیری مهاجرت کنند و با شرکت‌های خارجی همکاری داشته باشند. سالانه برای حدود ۱۰۰ بازی ایرانی و خارجی در بنیاد بازی‌های رایانه‌ای مجوز انتشار صادر می‌شود. در مرکز مشاوره بازی این بنیاد نیز مشاوره‌های رایگان ارائه می‌دهیم، همچنین بنیاد بازی‌های رایانه‌ای از بازی‌سازان ایرانی و شرکت‌های دانش‌بنیان فعال این عرصه نیز حمایت می‌کند؛ این افراد از لحظه شروع کار در بنیاد آموزش می‌بینند، سپس تیم‌سازی می‌شوند، تیم‌ها تبدیل به شرکت می‌شوند، شرکت‌ها نیز تبدیل به مجموعه‌ای می‌شوند که برای آنها بازارپردازی می‌کنیم، در نهایت پس از بازارپردازی، محصولات این شرکت‌ها وارد بازار می‌شوند و درآمد مناسب و خوبی نیز کسب می‌کنند.

یادداشت

تقابل تولید و واردات خودرو

آرمان خالقی- عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران

واردات خودرو و تنظیم بازار، یکی از راهکارهایی است که در طرح «ساماندهی صنعت و بازار خودرو» عنوان شده؛ از این‌رو ممنوعیت واردات تمدید نشد. یک پارادوکس در این‌باره وجود دارد. در حال حاضر در بحث واردات خودرو، هم قرار است به تولیدکننده داخلی اعم از خودروساز و قطعه‌ساز آسیبی وارد نشود و هم نظر مردم تامین شود. انحصار بازار کشور در چند سال اخیر، ضرر و زیان‌هایی را به مردم وارد کرد و محدود شدن بازار خودرو به خودروسازان داخلی و بالا بودن بهای تمام‌شده سبب شده خریداران پول بیشتری برای خدمات کمتر بپردازند. از سوی دیگر، با ممنوعیت واردات خودروهای خارجی، محصولات داخلی دچار تنزل کیفیت شدند.

خلأ فناوری فقط به ممنوعیت واردات برنمی‌گردد و تحریم صنعت خودرو، موضوع دیگری است که سبب‌شده امکانات تکنولوژیکی و فناوری‌های نوین در اختیار این صنعت قرار نگیرد. تمام موارد یادشده تناقض بوده که از دل این تناقض‌ها قرار است بهره‌برداری درست انجام شود؛ علاوه‌بر اینکه منابع مالی مناسبی هم در اختیار نداریم. از سوی دیگر، تقاضا برای خودرو به صف طویل با مدت زمان طولانی تبدیل شده است. در حالی که خریدار در شرکت‌های خودرویی کشورهای صنعتی حق انتخاب دارند و خودرو موردنظر را در کوتاه‌ترین زمان ممکن و بدون هیچ پیش‌پرداختی به شکل اقساط دریافت می‌کند، تحقق چنین امری برای مردم ما یک رویاست. از سوی دیگر برای صنعت خودرو کشور بهترین شرایط آرمانی فراهم است، زیرا مبلغ خودرو را پیش‌پیش دریافت می‌کند و با تاخیر خودرو را تحویل می‌دهد؛ علاوه‌بر این، روی کیفیت خودرو هم تعهدی وجود ندارد. در ادامه هم خریدار خودرو ناچار به پذیرش تمام شرایطی است که از سوی خودروساز به وی تحمیل می‌شود.

صنعت خودرو در شرایط گلخانه‌ای فعالیت دارد و این شرایط روزبه‌روز آنها را ضعیف‌تر می‌کند. هرچه خودروساز ضعیف‌تر شود، از دانش روز عقب‌تر می‌افتد، کیفیت ارتقا پیدا نمی‌کند و تولید یک مدل، سال‌ها تکرار می‌شود. صحبت از فیس‌لیفت می‌شود در حالی که تغییرات اساسی و بنیادین رخ نمی‌دهد. عموما کیفیت خودروها هم در آزمون‌های استاندارد پاس نمی‌شود. با تمام معایب موجود، می‌خواهیم خودروسازی حفظ شود اما پرسیده نمی‌شود به چه قیمتی؟ اگر قطعه‌سازی قوی در کشور داشتیم برای صنعت کشور بهتر بود در عرصه بین‌الملل به جای تولید خودرو که حتی در داخل کشور قابل رقابت نیست، قطعاتی تولید می‌شد که رقابتی بوده و ارزآوری زیادی داشتند. اگر قطعه‌سازان تامین‌کننده قطعات بین‌المللی می‌شدند امروز به‌جای دغدغه برای تولید خودرو برقی با هزینه بالا، قطعات رقابتی صادر و مابه‌ازای آن تهاتر کرده و خودرو برقی باکیفیت وارد می‌شد. هنگامی که بخواهیم تمام قطعات بدون درنظر گرفتن سود و زیان آن، در داخل تولید شود، وضعیت فعلی صنعت خودرو طبیعی است.

اگر به سایت‌های فروش کشورهای همجوار نگاهی بیندازیم، تفاوت قیمت‌ها بسیار فاحش است. خانه صنعت، معدن و تجارت در دوره رضا رحمانی، وزیر اسبق وزارت صنعت، معدن و تجارت گزارشی از تفاوت قیمت خودروها تهیه و برای وی ارسال کرد اما ترتیب اثر داده نشد. در حال حاضر، این تفاوت قیمت را مردم می‌پردازند. برخی مسائل را باید پذیرفت، اگرچه تلخ است. امروز اگر خودرو وارد شود، خسارت آن کمتر از محصولات داخل خواهد بود.

اگر مقرر است از تولید ملی حمایت کنیم باید هوشمندانه عمل کنیم. حمایت، به این معنی است که فرصت فراهم شود تا صنعت موردنظر رشد کند. وقتی این فرصت داده می‌شود اما صنعت رشد نمی‌کند، پس اشکال جای دیگری است.

اشکال کار کجاست؟

صنعت خودرو کشور دارای دو بیماری دولتی بودن و دولتی اداره شدن است. معتقدم اگر بخش خصوصی با سبک دولتی مدیریت شود، ورشکست می‌شود اما اگر بنگاه دولتی با مدیریت خصوصی اداره شود، موفق خواهد شد. موضوعی اثبات‌شده در اقتصاد جهان است. با توجه به نیروی انسانی فعال در صنعت خودرو چه تعداد خودرو تولید می‌شود؟ به‌طور قطع، بسیار کمتر از استاندارد جهانی و هزینه‌های آن روی قیمت تمام‌شده سرشکن می‌شود. بنا بر تمام این دلایل، نرخ خودرو بالا بوده و خودروساز اعلام می‌کند تولید خودرو در کشور از عددی کمتر تمام نخواهد شد.

صنعت خودرو کشور دارای مشکلات اساسی بوده و با واردات داشتن یا نداشتن، اتفاق خاصی در این بخش رخ نمی‌دهد. از سوی دیگر، ضرورت دارد برای ذائقه‌های گوناگون خودرو وارد شود. خودرو کوچک کم‌مصرف که طیفی از مردم متقاضی آنها هستند، علاوه‌بر اینکه هر خودرو کوچکی پراید نخواهد بود. فراموش نکنیم در کشور قادر به تولید تمام خودروها با تمام آپشن‌ها نیستیم، در حالی که برای این محصولات بازار تقاضا وجود دارد. به‌عنوان مثال، برای یک سری اماکن که صعب‌العبور هستند کدام خودروساز داخلی می‌تواند خودروهای مناسب تردد در این اماکن را تولید کند؟

ادامه سریال کد رهگیری قطعات یدکی در سال جاری

فضا برای قاچاق یدکی‌ها تنگ‌تر می‌شود

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

بازار قطعات یدکی خودرو بسیار گسترده بوده و وظیفه تامین قطعات تمام خودروهای سواری داخلی و خارجی، کامیون‌ها، کشنده‌ها، کامیونت‌ها، وانت‌ها، آمبولانس، ماشین‌های آتش‌نشانی و انواع و اقسام خودروهای دیگر که در کشاورزی، راهسازی، فرودگاه‌ها و حتی خودروهایی که در داخل کارخانجات برای جابه‌جایی محصولات مورداستفاده قرار می‌گیرد را برعهده دارد. البته به این مجموعه، قطعات یدکی ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی را نیز باید افزود. گستردگی بازار قطعات یدکی نظارت و کنترل را بسیار سخت کرده است. کارشناسان این بازار معتقدند مجرای ورودی بیش از ۸۰ درصد قطعات موجود در بازار مشخص نیست. تولیدکنندگان داخلی هم عنوان می‌کنند زیر ۲۰ درصد قطعات این بازار مربوط به تولیدات داخل است. به‌هر روی، امسال کد رهگیری از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌طور جدی در حال پیگیری است و هر یکشنبه، جلسه‌ای در محل این وزارتخانه برگزار می‌شود. حال پرسش این است که پس از گذشت حدود ۵ ماه از آغاز این طرح، چه تعداد قطعات در این بازار قابل رهگیری هستند؟

عکس: صمت

تعیین‌تکلیف وضعیت قطعات موجود در سطح بازار و انبارها، موضوع بسیار مهمی است که اگر به سرانجام برسد، گام بزرگی در راستای اجرای طرح کد شناسا برداشته خواهد شد

ورود قطعات قاچاق از راه‌های متعارف

سال گذشته با مطرح شدن کد شناسا، سخنگوی وقت اتحادیه لوازم یدکی خودرو عنوان کرد، اگر قطعات قاچاق از بازار جمع‌آوری شود، در واقع با قفسه‌های خالی فروشگاه‌ها مواجه خواهیم شد.

فعالان و فروشندگان این بازار اظهار می‌کنند بخش زیادی از قطعات موجود در بازار آنچه به‌عنوان قطعات بدون شناسنامه از آنها نام برده می‌شود، از مبادی رسمی و گمرک وارد کشور و بازار می‌شوند. یکی از فروشندگان بازار چراغ‌برق می‌گوید، این روزها اقلامی که برای بازار لوازم یدکی می‌آید از طریق قاچاق به معنی ورود از راه‌های غیرمتعارف نیست، بلکه ممکن است کالایی از گمرک و از مجرای رسمی به‌گونه‌ای ترخیص شود. در واقع قاچاقی که امروز برای کالاهای یدکی خودرو وجود دارد، تنها از گمرک است و از مسیر دیگری نمی‌تواند وارد شود.

پیشینه تایید یک اصالت

«این روزها یکی از اخبار پر بحث صنعت قطعه، کددار شدن قطعات تولیدی و وارداتی است؛ طرحی که از سال گذشته به شکل آزمایشی آغاز شد و قرار است از پایان مهر سال ۹۶ به مرحله اجرای کامل برسد. این پروژه در راستای جلوگیری از ورود کالاهای قاچاق و بی‌کیفیت به بازار لوازم یدکی خودرو در حال انجام است که برخی عنوان می‌کنند ممکن است همچون طرح ایران‌کد (شبنم) سرانجام موردانتظار را نداشته باشد.» این جملاتی از گزارشی است که در سال ۹۶ نوشته شده است؛ طرحی که در دولت دهم آغاز شد اما در نهایت بدون نتیجه و نیمه‌کاره رها شد. نظام شناسه‌گذاری یکتای کالا در قالب طرح «شبنم» در وزارت صنعت سابق در سال ۸۹ و طرح «اصالت و سلامت» در وزارت بهداشت در سال ۸۸ شکل گرفت. اجرای این امر همچون کد ملی برای افراد، شناسه ملی برای شرکت‌ها و همچنین کدپستی برای مکان بوده تا اطلاعات دقیق و بهنگامی را برای پایش تولید، واردات توزیع و مصرف در اختیار متولیان اقتصادی قرار دهد. اما طرح در بخش قطعات یدکی بی‌نتیجه باقی ماند.

پس از تحریم کشور در مرداد ۹۷، واردات قطعات مشابه تولید داخل از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت ممنوع شد؛ بنابراین حجم واردات بخشی از قطعات، در ۳ سال گذشته بسیار کاهش یافت.

کلید خوردن چندباره شناسنامه‌دار کردن قطعات این‌بار با دو قلم کالا آغاز و تهیه کد رهگیری برای باتری و کمک‌فنر الزامی شد. دلیل انتخاب آنها ردیابی سهل‌تر این قطعات بوده و اینکه بخش زیادی از این قطعات تولید داخل است. آیا در این ۵ ماه، طرح کد رهگیری قطعات یدکی پیشرفتی داشته است؟

دو خلأ در اجرای طرح کد شناسا

محمدرضا ملاکی، عضو اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران در پاسخ به این پرسش که طرح کد رهگیری قطعات به کجا رسید، به صمت گفت: کارها در حال انجام است و به مرور قرار شده تعداد قطعات افزایش پیدا کند. تشکل‌ها و مجموعه‌ها تلاش دارند درباره این طرح به اعضای خود اطلاع‌رسانی کرده و آنها را مجاب کنند، چه در تولید و چه فروش، با این طرح همراه شوند. زمان مقرر شده برای پیوستن تمام سازندگان و واردکنندگان به این طرح ۱۵ مرداد (امروز) است. اما خلأهایی در این‌باره وجود دارد که در آخرین جلسات کارگروه که ۹ مرداد برگزار شد (هر هفته یکشنبه کارگروه ویژه کد رهگیری قطعات یدکی در وزارت صنعت، معدن و تجارت جلسه دارد.) عنوان شد. وی افزود: نخستین مشکل مربوط به کالای موجود در سطح بازار است که باید تعیین‌تکلیف شوند. در واقع قطعات یدکی کالایی نیستند که عمر محدودی داشته باشند و تاریخ‌مصرف آنها به زمان استفاده در خودرو برمی‌گردد. ممکن است بعضی قطعات سال‌ها در فروشگاه‌ها یا انبارها باقی بمانند تا به‌فروش برسند اما این موضوع در تاریخ انقضای آنها تاثیری ندارد؛ بنابراین تعداد زیادی از قطعات موجود در فروشگاه‌ها و انبارها که مشمول کد رهگیری شده‌اند، مربوط به پیش از این قانون بوده و باید نخست پیش از الزام این قطعات به داشتن برچسب کد رهگیری، تعیین‌تکلیف شوند. او ادامه داد: همان‌طور که برای دو قطعه کمک فنر و باتری هم همین امر رخ داد. این کارشناسان بازار قطعات یدکی به خلأ دوم برای پیگیری کد رهگیری اشاره کرد و گفت: مسئله، وجود واحدهای صنفی است که اگرچه به‌لحاظ ابعاد کوچک‌تر از واحدهای صنعتی هستند اما تعداد آنها بیش از تولیدکنندگان بزرگ بوده و سهم زیادی در تامین قطعات یدکی بازار دارند؛ بنابراین این واحدهای کوچک هم برای موفقیت طرح باید همراه شوند. ملاکی در ادامه سخنان خود با بیان اینکه اگر این دو خلأ رفع شود می‌توان به سطح عرضه قطعات تولیدی داخل و وارداتی‌ها ورود کرد، گفت: تعیین‌تکلیف کردن وضعیت قطعات موجود در سطح بازار و انبارها، موضوع بسیار مهمی است که اگر به‌سرانجام برسد گام بزرگی در اجرای طرح برداشته شده است. برای ساخت و ورود این قطعات هزینه شده و نمی‌توان به‌راحتی آنها را از چرخه عرضه خارج کرد. از سوی دیگر، درباره اینکه این طرح چقدر و تا چه حلقه‌ای در زنجیره ارزش خودرو از تولیدکننده و واردکننده تا بنکدار و خرده‌فروش نفوذ کند، بحث است.

چالش نفوذ طرح در زنجیره ارزش

این عضو اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران در پاسخ به این پرسش که بزرگ‌ترین چالش‌های پیش‌روی طرح چیست، گفت: هر زمان به هر موضوعی واژه جدیدی اضافه می‌شود، بروز مقاومت‌هایی قابل پیش‌بینی است. تغییر، هزینه‌ساز بوده و باید بارها یک طرح موردبازنگری قرار گیرد تا موردبررسی قرار گرفته، اشکالات شناسایی و برای سهولت کار، برخی اصلاحات انجام شود. بسیار مهم است که اهداف طرح با چه هزینه‌کردی انجام می‌شود و آیا این سرمایه‌گذاری توجیه اقتصادی دارد، زیرا در نهایت این هزینه از جیب مصرف‌کننده می‌رود.

اما امیدواریم این هزینه‌ها، کسب‌وکارها را پیچیده نکند.

سامانه‌ها و پیچیدگی امور

این فعال بازار قطعات یدکی در توضیح این موضوع (احتمال پیچیدگی کسب‌وکارها) عنوان کرد: راه‌اندازی سامانه‌ها برای ثبت اطلاعات تولیدکنندگان و قطعات تولیدی آنها و نیز واردکنندگان و اطلاعات محصولات وارداتی آنها باید در کمترین زمان ممکن انجام شود. در حال‌حاضر تعدد سامانه‌ها و موازی‌کاری آنها، چراکه تولیدکننده باید همان اطلاعاتی را در سامانه کد رهگیری ثبت کند که در سامانه بهین‌یاب یا در سامانه جامع تجارت و... زمان زیادی از فعال اقتصادی می‌گیرد و اگر این زمان از حدی بیشتر شود، غیراقتصادی بوده و انجام امور را زمانبر می‌کند. در نهایت با افزایش قیمت‌ها به بازار و مصرف‌کننده تحمیل می‌شود. بنابراین با بازنگری طرح‌ها باید پیش از اینکه ریزشی رخ دهد، اصلاحات به طریق درست انجام شود.

> گرچه واحدهای صنفی به‌لحاظ ابعاد، کوچک‌تر از واحدهای صنعتی هستند اما سهم بزرگی در تامین قطعات یدکی بازار دارند و همراهی آنها در طرح دریافت کد رهگیری، مسئله مهمی است

جمع‌آوری قطعات قاچاق از سطح بازار

در ادامه احمدرضا رعنایی، از فعالان صنعت خودرو درباره طرح شناسنامه‌دار کردن قطعات یدکی در بازار به صمت اظهار کرد: اگر جدیتی که امسال وزارت صنعت، معدن و تجارت برای این طرح دارد، ادامه پیدا کند، به نتیجه پیش‌بینی‌شده دست خواهیم یافت. در حال‌حاضر تمام گروه‌های درگیر موضوع مانند اتحادیه قطعات یدکی خودرو، اتحادیه تعمیرکاران خودرو، اصناف و... در سطوح گوناگون در جلسات حضور دارند و پیگیری‌ها از طریق تعزیرات، پلیس جرایم اقتصادی و... در حال انجام است.

وی با بیان اینکه تا امروز ۵۳ قلم در فهرست کد شناسا قرار گرفته‌اند، گفت: این قطعات با دریافت کد رهگیری، تا حدودی از دایره قاچاق‌پذیری خارج می‌شوند. وی درباره سرنوشت قطعات موجود در بازار هم اظهار کرد: عموما آمار قطعات پرمصرف موجود در بازار کمتر از سایر قطعات بوده و براساس پیش‌بینی‌های انجام‌شده فروشگاه‌داران باید برای دریافت کد رهگیری اقدام کنند. سازکاری تدوین‌شده که فروشگاه‌داران وجود این اقلام را اظهار کنند و اگر پس از شناسایی مشخص شود کالای موردنظر قاچاق است، از سطح بازار جمع‌آوری خواهد شد.

رعنایی در پاسخ به این پرسش که با جمع‌آوری قطعات به‌اصطلاح قاچاق، آیا بازار در تامین قطعات موردنیاز دچار مشکل نخواهد شد، گفت: این موضوع زمانی جای نگرانی دارد که آنها به یک‌باره جمع‌آوری شوند اما در حال‌حاضر برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت حرکت تدریجی و با اقلام محدود است که جزو پرمصرف‌ها نیستند. در ادامه وقتی طرح مسیر خود را پیدا کرد، کارگاه‌ها و واحدهای صنعتی شناسنامه‌دار تشویق شده و با همراهی تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان طرح به‌سرانجام موردانتظار می‌رسد، بازار استحاله شده و کالاهای شناسنامه‌دار جایگزین قطعات بدون شناسنامه می‌شود.

کالای قاچاق با کد شناسا!

اما علی‌اکبر جوانروح، از تامین‌کنندگان بازار یدکی خودرو درباره طرح کد شناسا خیلی خوشبین نیست. وی در این‌باره به صمت اظهار کرد: آیا در بین کالاهایی غیر از قطعات یدکی شاهد محصولات تقلبی نیستیم، در حالی که کد شناسا هم دارند. امروز کالاهای زیادی از چین وارد کشور شده است، کدام‌یک از این کالاها، تاییدیه استاندارد را دریافت کرده‌اند؟

وی افزود: ممکن است یک قطعه را ۴ یا ۵ سازنده در داخل تولید کنند. برخی از این تولیدکنندگان به هر دلیلی از سیستم تامین قطعات برای خدمات پس از فروش خودروسازان حذف شده‌اند و امروز برای بازار قطعات یدکی تامین قطعه می‌کنند. نمی‌توان محصولات این گروه از قطعه‌سازان را جزو دسته بی‌کیفیت‌ها گذاشت. موضوع قطعات زیرپله‌ای هم که در کنار قاچاق از آنها نام برده می‌شود، موضوع دیگری است. یک‌سری کارگاه‌ها در واقع قطعات کارکرده و دست‌دوم را پس از تعمیر دوباره وارد چرخه مصرف می‌کنند که در تمام جهان هم رواج دارد اما با عنوان قطعات تعمیری عرضه می‌شوند.

وی ادامه داد: در کشورهای اروپایی، از جمله آلمان، این قطعات دارای سایت جداگانه بوده و به‌عنوان قطعات تعمیری عرضه می‌شوند، چون برخی صاحبان خودرو توان مالی خرید قطعه نو را ندارند یا اینکه خودرو قدیمی بود و قطعه جدید برای این خودرو کارآیی ندارد. یا حتی گاهی خریداری قطعه اصلی یک خودرو قدیمی از خود خودرو در این کشورها گران‌تر است؛ بنابراین صاحبان خودرو ترجیح می‌دهند قطعه تعمیری خریداری کنند.

این فعال صنعت قطعه تاکید کرد: در ایران هم برای این قطعات باید اجازه فروش داده شود اما روی کارتن ذکر شود قطعه کارکرده و تعمیری است و اگر فروشنده قطعه دست دوم را به‌عنوان قطعه نو فروخت، مشمول جریمه سنگین شود.

جوانروح در پایان یادآور شد: در حال‌حاضر با توجه به سطح درآمد جامعه، صاحبان خودرو به‌دنبال قطعه ارزان‌قیمت و فقط تعداد معدودی دنبال قطعات گران هستند.

در تامین نیاز بازار باید تمام موارد یادشده دیده شود. از این‌رو معتقدم اگر قطعات فقط دارای کد رهگیری باشند و سریال نامبر آنها مشخص باشد، معضلات قطعات یدکی حل می‌شود. با کد رهگیری کل مشخصات قطعه؛ اینکه نو است یا دست دوم و برای کدام سازنده است، اعلام می‌شود.

یک استاد دانشگاه در گفت‌وگو با صمت:

نوآوری، موتور اقتصاد مدرن است

گیتا جاودانی: هفته‌ای را پشت‌سر گذاشتیم که نام «مهارت» را بر خود داشت و با روز ملی «کارآفرینی و ترویج آموزش‌های فنی و حرفه‌ای» پیوند خورده بود. پیوستگی این دو حوزه و نیز اهمیت غیرقابل‌انکار هردو، در رونق فضای کسب‌وکار بهانه‌ای شد تا بحث ارتباط این دو و تاثیرگذاری آن بر بخش معدن را به‌میان آوریم.

گفت‌وگوی صمت با احسان موسوی، عضو هیات‌علمی رشته مهندسی نفت و معدن دانشگاه آزاد اسلامی درباره «کارآفرینی»، «مهارت» و «آموختن مهارت کارآفرینی» است.

◉ کارآفرین کیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟

کارآفرین شخصی است که از فرصت‌های پیش‌آمده استفاده و با ایجاد تغییراتی، امکانات جدیدی خلق می‌کند و فرصت‌های تازه‌ای می‌آفریند. کارآفرین همیشه در جست‌وجوی تغییر است و در یک فرصت استثنایی از آن استفاده می‌کند؛ این فشرده‌ترین تعریفی است که می‌توان از کارآفرین ارائه داد، حال اینکه این فرد باید چه ویژگی‌هایی داشته و از چه استعدادها و توانایی‌هایی برخوردار باشد، بحث جامعی است و می‌توان گفت این ویژگی‌ها به‌طورمرتب دستخوش تغییر و تحول می‌شود.

می‌توان ویژگی‌های کارآفرین امروزی را به در ۵ گروه اصلی تقسیم کرد که هرکدام شامل زیربخش‌های متعددی است. درست است که در بسیاری مواقع، کارآفرینان قوانین را زیرپا می‌گذارند، اما به‌گمان من، بارزترین ویژگی فردی که شایسته این عنوان است، آموختن مهارت‌های اساسی هر حوزه و پیروی از قوانین و مقررات است. این نکته شاید در گام نخست کمی عجیب باشد و ضدونقیض به‌نظر برسد، اما واقعیت این است که تنها چنین فردی می‌تواند با شناخت کامل قوانین و مقررات، بخشی از آنها را آگاهانه و عامدانه زیر پا بگذارد تا به هدف موردنظر خود برسد و نتیجه‌ای را که می‌خواهد بیافریند.

از دیگر مهارت‌های بارز یک کارآفرین، توسعه نگرش، قدرت اراده و تمرکز بر هدف است. ویژگی مهم دیگر برخورداری از اعتماد به نفس است؛ یعنی حفظ خونسردی، ظاهر آراسته، لحن مناسب، مهارت ارتباط‌گیری با دیگران و مهارت‌هایی از این دست که همه در افزایش توانایی کارآفرینی نقش اساسی دارند،در نهایت کارآفرین باید خلاقیت داشته باشد. چنین فردی می‌تواند در ذهن خود توفان فکری ایجاد کند و از دل آن راه‌حل‌های متعدد و متنوعی بیرون می‌آورد. این توانایی و مهارت دور از دسترس نیست و با تمرین و تکرار می‌توان آن را به‌دست آورد.

از دیگر ویژگی‌های بارز کارآفرین، در همه حوزه‌ها، داشتن شخصیتی قوی و محکم است که طیف وسیعی از خصوصیت‌های اخلاقی را در بر می‌گیرد، به‌عنوان نمونه از اخلاق تجاری خوب گرفته تا قدردانی و احترام متقابل با مخاطبان و شور و اشتیاق به کار و تمایل به پیشرفت و... .

کسی که در پی تقویت مهارت‌های خود در این زمینه است، باید نقاط قوت و ضعف خود را به‌خوبی بشناسد، دوره‌های مهارت‌آموزی مرتبط را بگذراند و خود را در معرض یادگیری مستمر قرار دهد،به این ترتیب هر فردی می‌تواند با پرورش و افزایش مهارت‌های چندگانه فوق به یک کارآفرین بدل شود.

◉ آیا کارآفرینی مهارتی آموختنی است یا استعدادی ذاتی؟

همه افراد استعداد درونی کافی برای خلق موقعیت و کار و فعالیت موردنیاز و علاقه خود را دارند، پس همه می‌توانند تبدیل به کارآفرین شوند.

مهم‌ترین عامل برای موفقیت در این مسیر، استمرار در پرورش و تقویت استعداد است، چه‌بسا بتوان بسیاری از کارآفرینان را نام برد که از صفر شروع کرده و قدم به قدم پیش رفته‌اند تا به موفقیت برسند، اما باز هم تاکید می‌شود که چنین فردی باید مهارت‌آموزی و یادگیری بی‌وقفه را در رأس فعالیت‌های خود قرار دهد، زیرا این عامل نقشی کلیدی در بروز خلاقیت و نوآوری دارد.

می‌توان با کمی اغماض ادعا کرد که هر فردی در ذات خود کارآفرین است، اما اینکه بتواند این مهارت را پرورش بدهد، تقویت کند و به مرحله شکوفایی و بهره‌برداری برساند، مسیر پر فراز و نشیبی دارد که افرادی کمی می‌توانند آن را طی کنند. در گذشته اعتقاد بر این بود که خلاقیت، ویژگی و استعدادی ذاتی است و فرد باید از ابتدا این مهارت را در وجود خود داشته باشد، اما امروزه روشن شده که هر فردی می‌تواند با پرورش توان و استعداد خود به فردی خلاق بدل شود.

پر واضح است که نوآوری مولفه‌ای کلیدی در سیاست‌گذاری اقتصادی است، اما اندازه اهمیت آن، از صفر تا صد، مربوط به این مسئله خواهد بود که قرار است نوآوری و خلاقیت در چه سطح و پایه‌ای از تخصص اتفاق بیفتد، به‌طورمثال نوآوری در محصول است یا در فرآیند، موقعیت، پارادایم یا...، پس مهارت‌های موردنیاز هم متفاوت است، اما باید تاکید کرد که موتور اقتصاد مدرن نوآوری است که ایده‌ها و دانش‌ها را به کالاها و خدمات تبدیل می‌کند.

◉ چگونه می‌توان از ظرفیت‌های نوآورانه و خلاقانه برای حل مشکلات معدن استفاده کرد؟

باتوجه به چالش‌های موجود در حوزه معدن، فرصت‌های کلیدی برای نوآوران و کارآفرینان ایجاد شده است، پس اول باید چالش‌های مرتبط با معدن را شناخت تا مشخص شود چه چالش‌هایی در این حوزه وجود دارد و جاهای خالی کجا است.

به طور خلاصه، مهم‌ترین فرصت‌ها را می‌توان در میان گروه‌های زیر جست‌وجو کرد؛ استفاده از فناوری‌های به‌روز به‌منظور ایجاد روش‌های جدید اکتشافی، در راستای افزایش دقت و کاهش ریسک اکتشاف؛ ایجاد تغییرات در فرآیندهای استخراج، حفاری و توسعه با رویکرد استخراج دقیق (با هدف کاهش هزینه، افزایش سرعت و افزایش بهره‌وری)؛ خلق روش‌های نوین فرآوری و خدمات‌دهی برای ارتقای بهره‌وری؛ ارائه راهکارهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری برای بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری؛ شبکه‌سازی میان فعالان حوزه معدن به‌منظور رفع نیازها و تسهیل ورود به بخش معدن برای شرکت‌های نوپا، کارآفرینان و متخصصان؛ بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی و کاهش خسارت‌ها و آسیب‌های زیست‌محیطی با رویکرد توسعه پایدار؛ افزایش امنیت پرسنل، کارگران، سایت معدنی و ماشین‌آلات با کمک فناوری و پیش‌بینی خطرات احتمالی.

وقتی چالش‌ها مشخص شود، می‌توان ظرفیت‌های مرتبط در کارآفرینی را متناسب با آن چالش‌ها پیدا کرد،برای مثال چند مورد از آنها عبارتند از: استفاده از هوش مصنوعی، پردازش تصاویر، تحلیل کلان‌داده‌ها به‌منظور تحلیل عددی با امکان رصد، بکارگیری پهپادها برای تهیه نقشه‌ها و تصویربرداری‌ها، استفاده از فناوری‌های شبیه‌ساز برای سایت‌ها و ساده‌سازی اطلاعات و دیتاها، اینترنت اشیا و هوشمندسازی ماشین‌آلات، لیزر به‌منظور کشف دقیق رگه‌های معدنی، فناوری زیستی و نانو در فرآوری مواد معدنی و فلزات ارزشمند، پسماندهای معدنی و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی، پلتفرم‌های خرید و فروش مواد معدنی، تجهیزات و خدمات، پیاده‌سازی روش‌های اتوماسیون فرآیندها، امکان ایجاد کنترل از راه دور فرآیندهای اجرایی در معادن، تجهیزات پوشیدنی هوشمند برای پرسنل و کارگران برای رصد وضعیت سلامت آنها و تجهیزات پیش‌بینی وضعیت آب و هوا، لرزه‌نگارهای هوشمند به‌منظور رصد محیط اطراف معدن و... .

عکس: صمت

◉ آیا نمونه‌ای از حل نوآورانه مشکلات معدن در ذهن دارید.

به‌عنوان‌مثال، بومی‌سازی تجهیزات معدنی و ماشین‌آلات، امروزه بحث روز حوزه معدن است. در حال حاضر به بحث تجهیزات معدنی و ماشین‌آلات توجه ویژه‌ای شده است، به‌ویژه در تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی کارخانه‌های فرآوری. در زمینه فولاد هم که حوزه‌ای چندوجهی و گسترده است، نوآوری‌های زیادی در حوزه مانیتورینگ، محیط‌زیست و انرژی و امثال آن اتفاق افتاده است.

◉ چه موانعی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های کارآفرینی در حوزه معدن وجود دارد؟

باتوجه به اینکه حوزه معدن دشواری‌های خاص خود و ریسک‌پذیری بالایی دارد و بازگشت سرمایه در آن زمانبر است، موانع و چالش‌هایی هم که گریبانش را می‌گیرد، دشوارتر است.

از سوی دیگر، چون محیط کسب و کار و نوآوری در قد و قواره یا متناسب با این حجم ظرفیت حوزه معدن نیست، این دو با هم تطابق پیدا نمی‌کنند. اگر بخواهیم به موانع اشاره کنیم، به صورت تیتروار عبارتند از: بی‌ثباتی قوانین و تغییرات پی‌درپی قوانین و مقررات، تغییرات در برنامه و استراتژی‌های کلان و فقدان یک استراتژی واحد در این زمینه که همه دست به‌دست هم می‌دهند و هزینه تمام‌شده بالایی را به حوزه معدن تحمیل می‌کنند.

یادداشت

ادامه تولید با وجود چالش‌ها

هوشنگ گودرزی
رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم

ایران از ذخایر غنی بوکسیت به‌عنوان ماده اولیه تولید آلومینیوم برخوردار نیست و بخشی از این مواد اولیه موردنیاز تولیدکنندگان شمش باید از طریق واردات تامین شود. با این وجود، زنجیره آلومینیوم با هدف بهره‌مندی از ذخایر غنی انرژی برق و گاز در کشور احداث و در ادامه طرح‌های توسعه متعددی در این بخش، هدف‌گذاری شده است. در این شرایط، فعالان صنعت آلومینیوم با چالش‌های جدی در تامین مواد اولیه و همچنین انرژی روبه‌رو هستند. در واقع تامین برق به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های تولیدکنندگان صنایع بالادستی آلومینیوم کشور بدل شده است.

تامین نشدن انرژی موردنیاز صنایع مادر آلومینیوم کشور، حکم مرگ این صنایع را دارد. زمانی که دیگ احیا در واحد آلومینیوم‌سازی روشن می‌شود باید برای یک بازه زمانی ۵ تا ۷ ساله ۲۴ ساعته روشن بماند و هرگونه اختلالی در فعالیت دیگ احیا، به‌منزله وارد آمدن خسارت‌های جدی و قابل‌توجه به کوره خواهد بود. در هر خط احیا، بیش از ۲۰۰ دیگ فعال وجود دارد که به‌دنبال کاهش جریان برق و افت جریان ورودی به دیگ، از یک‌سو این تجهیزات آسیب می‌بیند و از سوی دیگر، کیفیت محصول نهایی تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت. حال اگر جریان برق بیش از ۲ ساعت قطع شود، مذاب آلومینیوم درون دیگ منجمد و هزینه تخریب و راه‌اندازی مجدد هر دیگ احیا افزون بر میلیاردها تومان خواهد شد. متعلقات هر دیگ شامل تجهیزات، مواد نسوز و کاتد است که قیمت‌های بسیار بالایی دارند و واردات آنها نیز با توجه به شرایط تحریمی کشور به‌دشواری انجام می‌شود.

بر همین اساس، طی جلساتی با مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت مقرر شده برق مصرفی صنایع بالادستی آلومینیوم کشور، قطع نشود و این واحدها خود اقدام به مدیریت مصرف انرژی کنند. بدین‌ترتیب انتظار می‌رود تا حدودی از میزان تولید این صنعت کاسته شود. البته حتی اگر میزان تولید شمش آلومینیوم در کشور کم شود، باز هم این صنعت توان تامین نیاز داخلی را دارد، هرچند انتظار می‌رود در چنین شرایطی اولویت تولیدکنندگان شمش به تامین نیاز بازار داخلی اختصاص یابد تا چالش‌های حاکم بر این زنجیره و تامین مواد اولیه برای صنایع پایین‌دستی مدیریت شود.

توجه به این نکته ضروری است که زنجیره تولید در صنایع گوناگون بهم وابسته است؛ در شرایطی که صنایع بالادستی این زنجیره به هر علتی از تولید باز بمانند، سایر حلقه‌های این زنجیره تا تولید محصول نهایی نیز در روند فعالیت خود با مشکلات جدی روبه‌رو خواهند شد. چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع پایین‌دستی زنجیره آلومینیوم کشور تا حدودی متفاوت هستند. در موارد متعددی شاهدیم که فعالان این زنجیره در تامین و خرید شمش از بورس کالا با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شوند، چراکه این محصول که حکم ماده اولیه صنایع پایین‌دستی زنجیره آلومینیوم را دارد، در قالب مهندسی‌شده در بورس کالا عرضه می‌شود و همین موضوع چالش‌هایی را به فعالان این صنعت تحمیل خواهد کرد. از جمله آنکه با پیشی‌گرفتن عرضه بر تقاضا، شاهد ایجاد رقابت گسترده برای خرید یک محصول خواهیم بود که به رشد قابل‌توجه قیمت آن و فاصله بسیار میان قیمت پایه و نهایی فروش خواهیم بود.

از آنجا که بی‌توجهی مسئولان مربوطه و سیاست‌گذاران در این بخش، علت اصلی مشکلات موردبحث است، اجرای سازکارهای دقیق و نظارت بر عرضه دقیق محصولات، به رفع مشکلات این زنجیره کمک خواهد کرد.

در پایان باید خاطرنشان کرد که با آغاز به‌کار سالکو و ورود این شرکت به مدار تولید، ظرفیت تولید صنعت آلومینیوم کشور افزایش یافت و بخش بزرگی از مشکلات صنایع آلومینیوم در جهت تامین شمش برطرف شد؛ درنتیجه با عرضه مستمر شمش آلومینیوم در بورس کالا و نظارت کافی بر این معاملات، مشکلی در این بخش نخواهیم داشت.

امید می‌رود سایر طرح‌های توسعه صنعت آلومینیوم نیز در سال‌های آینده اجرایی شوند و شاهد توسعه و اثرگذاری هرچه بیشتر این صنعت بر اقتصاد کشور باشیم.

کاهش یا افزایش تولید؛ مسئله این است

صنعت فولاد در سرازیری

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، میزان تولید این فلز استراتژیک در ۶ ماهه نخست سال جاری میلادی (تا پایان ژوئیه) ۵.۵ درصد کاهش یافته است. ایران نیز از روند کاهشی تولید فولاد بی‌نصیب نمانده؛ تاجایی‌که براساس آمار منتشرشده از سوی این مرجع جهانی، میزان تولید فولاد ایران در بازه زمانی یادشده نسبت به مدت مشابه سال گذشته میلادی، ۱۰.۸ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، میزان تولید فولاد ایران در ۳ ماهه آوریل، مه و ژوئن نیز کاهشی بوده است. البته طبق آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، میزان تولید فولاد کشور در این بازه زمانی، رشد محدودی را در مقایسه با سال گذشته تجربه کرده؛ بنابراین در درجه نخست صحت‌وسقم این آمار و ارقام موردتوجه قرار دارد. در ادامه باید تاکید کرد حتی اگر آمار ارائه‌شده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور به واقعیت نزدیک‌تر باشد، باز هم، این روند با توجه به افزایش ظرفیت‌سازی در صنعت فولاد کشور رضایت‌بخش نیست. در واقع باید بپذیریم که صنعت فولاد ما در مسیر توسعه قرار ندارد و باید چاره‌ای برای بهبود آن اندیشیده شود.

عکس: صمت

تولیدکنندگان موظفند آمار تولید خود را در سامانه بهین‌یاب وارد کنند؛ با این وجود، در طول سال‌های گذشته بارها صحت این اطلاعات موردتردید قرارگرفته است

نگاهی به آمار انجمن فولاد ایران

براساس آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، مجموع تولید فولاد میانی کشور در ۳ ماهه نخست سال جاری، ۸ میلیون و ۵۷۵ هزار تن بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، رشد ۴ درصدی داشته است. تولید اسلب نیز در ۳ ماهه منتهی به پایان خرداد با رشد ۱۰ درصدی به ۳ میلیون و ۵۱۴ هزار تن رسیده است.

علاوه بر این در ۳ ماهه نخست امسال، در مجموع تولید محصولات فولادی نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد ۵ درصدی داشته و برابر ۵ میلیون و ۶۷۳ هزار تن گزارش شده است. در این بازه زمانی، میزان تولید محصولات طویل و تخت نیز به ترتیب ۲ و ۱۰ درصد بیشتر شده است.

تولید میلگرد نیز در ۳ ماهه نخست سال جاری، ۲ میلیون و ۵۹۲ هزار تن بوده که افزایش ۲ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد و تولید تیرآهن با افزایش ۲ درصدی به ۳۲۵ هزار تن رسیده است.

میزان تولید ورق گرم کشور در ۳ ماهه نخست سال جاری، ۲ میلیون و ۴۵۰ هزار تن بوده که افزایش ۹ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان می‌دهد. تولید ورق سرد، کاهش ۵ درصدی داشته و تولید ورق‌های پوششدار، ۲ درصد افزایش یافته است.

در ادامه باید تاکید کرد که میزان تولید آهن اسفنجی نیز در ۳ ماهه نخست امسال، رشد ۱۳ درصدی داشت و ۹ میلیون و ۰۱۷ هزار تن گزارش شد.

راستی‌آزمایی تولید فولاد

مجید سعیدیان، مدیرعامل فولاد خرمدشت تاکستان در گفت‌وگو با صمت درباره صحت و اعتبار آمار و ارقام ارائه‌شده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد جهانی و انجمن تولید فولاد ایران، گفت: متاسفانه سامانه یکپارچه و دقیقی برای جمع‌بندی آمار تولید در زنجیره فولاد کشور وجود ندارد. البته انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور در تعامل با صنایع و همچنین سایر انجمن‌های فعال در این زنجیره، اقدام به ثبت آمار تولید می‌کند، با این وجود، این اعداد و ارقام، آن‌قدر که باید و انتظار می‌رود دقیق نیستند. وی افزود: تولیدکنندگان نیز موظفند آمار تولید خود را در سامانه بهین‌یاب وارد کنند، با این وجود، در طول سال‌های گذشته بارها صحت این اطلاعات موردتردید قرارگرفته است.

وی درباره افت تولید فولاد ایران از ابتدای سال جاری میلادی گفت: برخلاف اعداد و ارقام مطرح‌شده از سوی انجمن جهانی فولاد، فعالان صنعت فولاد کشور در ۳ ماه اول و دوم سال جاری میلادی که همزمان با ۳ ماهه پایانی سال ۱۴۰۰ و ۳ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ بود، تمام تلاش خود را به‌کار بستند که میزان تولید خود را افزایش دهند. تلاش برای افزایش تولید به‌دلیل رویارویی با محدودیت در تامین انرژی در تابستان اجرایی شد. البته باید تاکید کرد که عملکرد برخی حلقه‌های زنجیره فولاد در زمستان سال گذشته تحت‌تاثیر محدودیت گاز قرار گرفت، با این وجود، فولادسازان تلاش کردند از فرصت پیش‌روی خود برای افزایش تولید بهره بگیرند.

کمبود انرژی، سد راه تولید

این فعال صنعت فولاد گفت: با این وجود، با توجه به محدودیت در تامین برق فولادسازان که از نیمه خرداد آغاز شده، انتظار می‌روند از میزان تولید این فلز استراتژیک در تابستان ۱۴۰۰ یا ۳ ماهه سوم سال ۲۰۲۲ میلادی کاسته شود.

وی افزود: همزمان با محدودیت انرژی در ایران، شاهد افت قابل‌توجه بهای فولاد در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی هستیم. با توجه به ادامه‌دار شدن جنگ و تنش در اروپای شرقی و همچنین چالش‌های حاکم بر اقتصاد جهان، انتظار می‌رود دورنمای روشن و درخشانی در انتظار بازار فولاد در آینده نزدیک نباشد. در چنین فضایی از میزان سودآوری صنایع کاسته می‌شود. این افت سودآوری به‌منزله توقف توسعه و حتی در مواردی تعطیلی برخی صنایع خواهد بود؛ یعنی اشتغالزایی حاصل از عملکرد صنعت فولاد متوقف می‌شود.

سعیدیان در ادامه با اشاره به بحران‌هایی که در اقتصاد دنیا شاهد آن هستیم، گفت: در چنین شرایطی، اولویت بسیاری از کشورها به تامین غذا اختصاص یافته و بدین‌ترتیب صنایعی همچون فولاد و انرژی از اولویت خارج شده‌اند. چنانچه این روند در اقتصاد جهان ادامه یابد، اثرات منفی آن بیش‌ازپیش بر عملکرد صنعت فولاد کشور نمایان می‌شود.

وی افزود: کما اینکه در حال حاضر با وجود اینکه به‌دلیل محدودیت انرژی از میزان عرضه فولاد به بازار کاسته شده، شاهد هیچ جهش قیمتی نیستیم. در واقع رکود بر بازار فولاد کشور و حتی دنیا، سایه انداخته است. بدون تردید با تداوم این شرایط، افت تولید در زنجیره فولاد ادامه‌دار خواهد شد.

ضعف عملکرد صنایع زیر ذره‌بین

علی‌محمد زمانی، مدیرعامل شرکت صبافولاد زاگرس در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: روند کاهشی تولید فولاد در ایران یا توقف مسیر صعودی رشد تولید در این صنعت از کمبود در حوزه زیرساخت‌های موردنیاز صنایع نشأت می‌گیرد. فولادسازان ایرانی از سال گذشته و در ماه‌های گرم سال با مشکلات و محدودیت در تامین برق روبه‌رو شده‌اند. در ماه‌های سرد سال نیز تامین گاز موردنیاز صنایع با محدودیت و چالش روبه‌رو می‌شود. این محدودیت‌ها در کنار سایر مشکلات ساختاری حاکم بر عملکرد صنایع، زمینه‌ساز افت تولید است یا مانع افزایش تولید در این زنجیره استراتژیک همگام با ظرفیت‌سازی و طرح‌های توسعه صنعتی خواهد بود.

این فعال صنعت فولاد گفت: برای سال‌های طولانی از انرژی به‌عنوان ظرفیتی برای توسعه صنایع در کشور نام برده شده است. در چنین شرایطی، انرژی با قیمت پایین در اختیار صنایع قرار گرفته است تا مسیر توسعه را تسهیل کنند. با این وجود، تداوم اعطای انرژی ارزان به صنایع، از یک‌سو مانع بهره‌وری کافی در این بخش شده و از سوی دیگر، با به‌روز نبودن قیمت حامل‌های انرژی از میزان سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های انرژی و توسعه این بخش کاسته شده است.

مدیرعامل شرکت صبافولاد زاگرس افزود: علاوه بر این در طول سال‌های گذشته شاهد ظرفیت‌سازی گسترده‌ای در زنجیره فولاد بوده‌ایم که با هدف تحقق اهداف توسعه‌ای صنعت فولاد کشور اجرایی شده است. همزمان سایر صنایع نیز توسعه یافته‌اند و بر ظرفیت تولید خود افزوده‌اند. در چنین شرایطی، شاهد کمبودهای زیرساختی هستیم که بیش‌ازپیش بر عملکرد صنایع کشور سایه افکنده‌اند و مانع توسعه عملکردی بسیاری از آنها می‌شود.

زمانی گفت: علاوه بر تمام محدودیت‌های زیرساختی یادشده باید تاکید کرد که فعالان صنعت فولاد کشور با چالش‌های متعدد دیگری نیز در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. در چنین شرایطی، کمبود تولید طبیعی یا توقف رشد تولید با وجود ظرفیت‌سازی‌های گسترده در این زنجیره، طبیعی به‌نظر می‌رسد.

این روند کاهشی تولید در شرایطی که ظرفیت‌سازی گسترده‌ای در صنعت فولاد انجام شده، هزینه تمام‌شده تولید را افزایش می‌دهد. بخشی از هزینه‌های تمام‌شده تولید ثابت هستند؛ بنابراین با افت تولید، از میزان سودآوری شرکت‌ها کاسته خواهد شد. علاوه بر این باید خاطرنشان کرد که احداث صنایع فولاد، فرآیندی هزینه‌بر است؛ درنتیجه تحمیل چنین خسارت‌هایی به تولیدکنندگان که از چالش‌های ساختاری نشأت می‌گیرد، اشتباه و غیرسازنده است.

این فعال صنعت فولاد در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر وظیفه دولت برای مدیریت این شرایط، گفت: دولت وظیفه سیاست‌گذاری را بر عهده دارد اما در طول سال‌های گذشته شاهد افزایش دخالت دولت در عملکرد صنایع بوده‌ایم که این موضوع نیز آسیب‌های جدی و فراوانی به عملکرد صنایع زده کرده است.

زمانی از ابلاغ مصوبات یا شیوه‌نامه‌های گوناگون، به‌عنوان دیگر عملکرد دخالت دولت نام برد که ضربه‌هایی را به صنعتگران تحمیل می‌کند و تولید آنها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

وی افزود: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، تلاش دولت برای تثبیت قیمت انرژی موجب توسعه‌نیافتگی این بخش شده؛ بنابراین اعطای انرژی ارزان به صنایع و سایر بخش‌ها و تداوم این سیاست برای مدت زمان طولانی، نه‌تنها نتیجه‌بخش نبوده، بلکه آسیب‌های جدی به عملکرد صنایع می‌زند.

وی گفت: علاوه بر این، دخالت دولت در تنظیم بازار فولاد، نه‌تنها مفید نبوده، بلکه سبب برهم خوردن نظم زنجیره فولاد نیز شده است. به‌عنوان مثال، تحت‌تاثیر سیاست‌های دولت و تلاش برای سرکوب قیمتی، سودآوری در حلقه‌های میانی این زنجیره به‌مراتب بیشتر است. درنتیجه شرکت‌های معدنی به‌جای آنکه به فکر توسعه اکتشاف و استخراج باشند به سمت تولید فولاد پیش رفته‌اند تا از سود این بخش منتفع شوند. بدون تردید، تداوم این چالش‌ها در آینده، حیات زنجیره فولاد کشور را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور استنتاج کرد که حتی با وجود رشد تولید، صنایع فولاد کشور از شرایط مساعدی برخوردار نیستند. این صنعت با هدف توسعه صنعتی و بهبود شرایط اقتصادی در کشور احداث شد و در مسیر توسعه قرار گرفت اما در حال حاضر سیاست‌گذاری‌های اشتباه و همچنین بی‌توجهی به تامین زیرساخت‌ها، عملکرد آن را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. بدون تردید، تداوم این شرایط به‌منزله در خطر قرارگرفتن حیات صنعت فولاد کشور است؛ بنابراین بازبینی در این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

> تحت‌تاثیر سیاست‌های دولت و تلاش برای سرکوب قیمتی، سودآوری در حلقه‌های میانی زنجیره فولاد به‌مراتب بیشتر است

مدیر تعمیرگاه مرکزی فولاد مبارکه عنوان کرد

تداوم پشتیبانی از تولید در فولاد مبارکه

مدیر تعمیرگاه مرکزی شرکت فولاد مبارکه، پشتیبانی از بخش تولید، نوسازی تجهیزات و انجام تعمیرات خطوط تولید را جزو ماموریت‌های ذاتی تعمیرگاه مرکزی شرکت فولاد مبارکه دانست. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، محمود صداقت‌نسب، مدیر تعمیرگاه مرکزی شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه حدود ۶۲۰ نفر از کارکنان فولاد مبارکه در واحد تعمیرگاه مرکزی این شرکت مشغول به‌کار هستند، افزود: فولاد مبارکه افزون بر ۶۰ قرارداد برای تعمیر و بازسازی منعقد کرده و به همین خاطر، تعداد زیادی از پیمانکاران این شرکت از اقصی نقاط کشور کمک می‌کنند تا تعمیری کیفی و اقتصادی در حداقل زمان ممکن انجام شود.

مدیر تعمیرگاه مرکزی شرکت فولاد مبارکه گفت: در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۱ هزار درخواست کار به تعمیرگاه مرکزی فولاد مبارکه ارسال شد که هرکدام یک پروژه کاری به‌شمار می‌آمدند. این پروژه با ثبت درخواست شروع می‌شود و طی فرآیند تعمیرات با راه‌اندازی، تست و انجام فرآیند تحویل به پایان می‌رسد. گفتنی است بیش از ۴۱ هزار و ۵۰۰ درخواست در سال ۱۴۰۰ به نتیجه رسید.

وی اظهار کرد: امیدواریم با شرایطی که در سال ۱۴۰۱ پیش‌رو داریم، بتوانیم حجم بیشتری از کارهای باقیمانده را انجام دهیم و برای ماموریت‌های جدید آماده شویم. محدودیت‌های انرژی باعث‌شده درخواست‌ها به‌طور یکنواخت ترتیب اثر داده نشوند و به‌جای آن، توقف‌هایی به‌صورت فشرده برای تعمیرات و بازسازی قطعات و دیگر اهداف انجام شود.

صداقت‌نسب تصریح کرد: علاوه بر این، در زمان آماده‌به‌کاری خطوط تولید و ثبت رکوردها نیز پاسخگویی سریع و به‌موقع یکی از ماموریت‌های تعمیرگاه مرکزی است که باید قطعات را برای جایگزینی سریع و تعمیرات مهم آماده کرد که این کار با برنامه‌ریزی و استفاده از کارگاه‌های داخلی فولاد مبارکه و بعضا با استفاده از کمک پیمانکاران بیرون از فولاد مبارکه انجام می‌شود. وی با بیان اینکه از ابتدای سال ۱۴۰۱ حدود ۵ هزار و ۷۰۰ درخواست از نواحی گوناگون فولاد مبارکه به واحد تعمیرگاه مرکزی ارسال شده، افزود: تحقق عملکرد ۱۱۸ درصدی در پاسخ به این درخواست‌ها، نشان از عزم جدی واحد تعمیرگاه مرکزی برای نیل به اهداف شرکت دارد. با توجه به فرارسیدن تیرماه و بروز توقفات احتمالی، امیدوارم بتوانیم بخشی از درخواست‌ها را پیش از موعد به نتیجه برسانیم تا تمرکز بیشتری بر اهداف خود داشته باشیم.

مدیر تعمیرگاه مرکزی شرکت فولاد مبارکه یادآور شد: چند دهه از عمر کاری فولاد مبارکه می‌گذرد و برخی تجهیزات فرسوده شده‌اند اما نظام‌های تعمیرات و نگهداری موجود در شرکت دائم آماده‌به‌کاری خطوط را حفظ می‌کنند. تجهیزات و قطعات بعضا فرسوده‌اند و باید در فرآیند بازسازی باشند و این کار به عهده قرار دارد. تعمیرگاه مرکزی فولاد مبارکه نوسازی تجهیزات و ترمیم و تعمیرات خطوط تولید را جزو ماموریت‌های ذاتی خود می‌داند.

صداقت‌نسب بیان کرد: در سیستم رسیدگی به شکایت مشتریان، کارشناسان مربوطه مشکلات نواحی تولیدی شرکت فولاد مبارکه را بررسی و مطالب را منعکس می‌کنند تا از تکرار عیوب احتمالی، کیفی و اقتصادی جلوگیری شود. مشکلات احتمالی از سوی دفتر فنی تعمیرات دائم رصد می‌شود تا مشکلی در این زمینه‌ها نداشته باشیم. امسال با توجه به حجم کار انجام‌شده، ضریب کیفیت تعمیرگاه مرکزی تثبیت شده و با وجود شدت کاری موجود، حتی بیش از سال گذشته شده است.

وی ابرازکرد: تعمیرگاه مرکزی تلاش می‌کند تولید در خطوط تولید شرکت بی‌وقفه ادامه یابد، چراکه تجهیزاتی که تعمیر می‌شوند طبیعتا قبلا در خطوط تولید مشغول کار بوده‌اند و از این جهت در تولید خلل ایجاد می‌شود. نظام نگهداری و تعمیرات فولاد مبارکه به‌گونه‌ای طراحی شده که برای تجهیزات کلیدی، قطعات در گردش دارد و تامین آنها از انبارها انجام می‌شود؛ بنابراین قطعه تعمیری برای عملیات تعمیرات به تعمیرگاه مرکزی ارسال می‌شود تا پس از تعمیر، به‌سرعت به انبار برگردد.

بررسی صمت از وضعیت طرح شناسه کالا در بازار لوازم‌خانگی نشان داد

تولیدات داخلی در مسیر تصاحب بازار

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

طبق ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه اجرایی آن، کلیه کالاهای گروه لوازم‌خانگی ملزم به ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا هستند، از این‌رو همه تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای مشمول قانون دریافت شناسه رهگیری کالا، باید به سامانه شناسه کالا مراجعه کنند. سامانه شناسه کالا در سال ۱۳۹۶ به‌طوررسمی رونمایی شد؛ این سامانه تحت‌نظارت سامانه جامع تجارت بوده و هدف از راه‌اندازی آن، جمع‌آوری و استفاده سیستمی از اطلاعات کالا، ایجاد زبان مشترک و قابل‌درک برای تمام فعالان تجاری است. تمامی سازکارهای عنوان‌شده، در راستای جلوگیری از ورود و فروش کالاهای قاچاق و همچنین ساماندهی تولیدات داخلی ابلاغ شده و در چند وقت اخیر شاهد جدیت بیشتر نهادهای دولتی در اجرای این چارچوب‌ها هستیم. در این مدت، اقدامات، فراتر از ثبت شناسه کالا رفته و الزام به دریافت کد رهگیری و همچنین برنامه‌ریزی برای ساماندهی گارانتی لوازم‌خانگی از جمله فعالیت‌های اخیر دولت در راستای بهبود این بازار است. صمت در این گزارش، درباره وضعیت فعلی ساماندهی بازار لوازم‌خانگی و همچنین میزان تاثیرگذاری طرح‌های مربوط به پیگیری و شناسایی کالاها، با فعالان این صنعت، به‌گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

تمام شرکت‌ها و کارخانجات تولید لوازم‌خانگی که در حال حاضر کالای قابل‌عرضه در بازار دارند، برای تولیدات خود شناسه کالا و کد رهگیری دریافت کرده‌اند

شناسه کالا و کد رهگیری برای لوازم‌خانگی

مدیرکل دفتر صنایع لوازم‌خانگی و اداری وزارت صمت گفت: تمام کالاهای حوزه لوازم‌خانگی که شامل طرح مبارزه با قاچاق کالا می‌شوند، شناسه کالا و کد رهگیری را دریافت کرده‌اند. به‌گزارش تسنیم، محسن شکراللهی با بیان اینکه تاکنون نزدیک به ۴۰هزار شناسه کالا برای لوازم‌خانگی صادر شده، افزود: از سال ۹۹ نیز به‌صورت تجمیعی حدود ۲۲میلیون کد رهگیری برای لوازم‌خانگی تولید داخل و کالاهایی که به‌صورت رسمی وارد کشور می‌شوند، ثبت شده است. باید تاکید کرد حتی کالاهای کولبری هم ملزم به دریافت شناسه کالا و کد رهگیری را از سامانه جامع تجارت هستند. وی ادامه داد: از سویی دیگر، باید تمام کالاهایی که دارای کد رهگیری هستند، ضمانت هم داشته باشند، یعنی مصرف‌کننده بتواند از طریق کد مشخص‌شده در سامانه جامع تجارت یا نرم‌افزاری که از طرف سامانه جامع تجارت در اپلیکیشن‌هایی مثل بازار وجود دارد، اصالت‌دار بودن یا تقلبی بودن کالا را تشخیص دهد.

وی با بیان اینکه تولیدکنندگان کالاهای داخلی با اصالت، ملزم به ثبت کد رهگیری شده‌اند، گفت: قانون جدید که اصلاح قانون مبارزه با قاچاق است، این امکان را به ما می‌دهد که طبق آن بتوانیم کسانی که خدمات‌دهنده کالای قاچاق هستند را شناسایی کنیم.

آموزش‌های لازم به مردم داده شود

عباس هاشمی، دبیر کل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران در گفت‌وگو با صمت، به تشریح وضعیت ساماندهی بازار لوازم‌خانگی پرداخت و گفت: طرح کد شناسه کالا چند سال است که به‌منظور سامان بخشیدن به بازار لوازم‌خانگی و کاهش خریدوفروش کالای قاچاق تدوین شده و در این مدت با انجام تلاش‌ها و پیگیری‌های مختلف از سوی نهادهای مسئول به توفیقات مناسبی دست یافته‌ایم، در حال حاضر نزدیک به ۱۰۰درصد از تولیدات صنعت لوازم‌خانگی، شناسه کالا دارند، اما پیشرفت‌ها تنها در این نقطه متوقف نشده و بخش زیادی هم کد رهگیری دریافت کرده‌اند، در ادامه نیز تا حداکثر ۸ ماه آینده، سامانه جامع گارانتی راه‌اندازی شده و خود این اتفاق نیز گام مهمی در راستای بهبود شرایط بازار لوازم خانگی است. وی ادامه داد: تنها قانون‌گذاری و چارچوب‌بندی فعالیت‌ها، هیچ بازاری را به سامان نرسانده و باید اقدامات مناسب در راستای به ثمر رسیدن آن انجام شود. در بحث کد رهگیری لوازم‌خانگی نیز مناسب به‌نظر می‌رسد تا در ابتدا آموزش‌های لازم و کافی هم به مردم، مصرف‌کنندگان این لوازم و هم فروشندگان به‌عنوان حلقه‌های واسط میان تولیدکنندگان و خریداران داده شود. مردم باید بدانند که از چه طریقی می‌توانند اصالت کالاها را پیگیری و استعلام کنند و در این شرایط، به‌تدریج، فرهنگ اهمیت شناسه کالا و کد رهگیری فراگیر خواهد شد.

دریافت کد شناسه تسهیل شود

دبیر کل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران در ادامه صحبت‌های خود ابتدا به اهمیت سازکار کد شناسه کالا اشاره کرد و توضیح داد: با کد شناسه کالا، اصالت و کیفیت کالای موجود در بازار، چه تولید داخلی و چه وارداتی، مشخص می‌شود.

در این شرایط کالاهایی که وارداتی باشند و کد شناسه نداشته باشند، قاچاق بوده و مردم به‌راحتی می‌توانند تفاوت میان کالای اصل و قاچاق را تشخیص دهند، بنابراین شناسه کالا و کد رهگیری، نقشی مهم و اساسی در کنترل و کاهش خریدوفروش کالای قاچاق در بازار لوازم خانگی دارد. هاشمی افزود: در حال حاضر یکشنبه هر هفته، انجمن صنایع لوازم‌خانگی با محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت در رابطه با تسهیل و تسریع روند طرح شناسه کالا و اعطای کد رهگیری برای لوازم‌خانگی جلسه‌ای برگزار می‌کنند.

بنا بر این جلسات، قرار شده تا کد شناسه کالا تنها در سامانه جامع تجارت ثبت شود. وی در ادامه تصریح کرد: یکی از الزامات تحقق اهداف، سهولت برای افراد در اجرای آن است.

به‌بیانی دیگر، نباید در سامانه جامع تجارت موانع زیادی برای ثبت اطلاعات و دریافت شناسه‌ها وجود داشته باشد. هرچه موانع و سختی کار بیشتر باشد، نارضایتی افراد از طرح شناسه کالا و کد رهگیری بیشتر شده و روند کلی طرح نیز کند خواهد شد.

صنعت لوازم‌خانگی داخلی نسبت به سال‌های گذشته پیشرفت و بهبود چشمگیری پیدا کرده است

شناسایی کالای قاچاق با کد شناسه

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی در گفت‌وگو با صمت، شرایط فعلی اجرای طرح شناسه کالا و کد رهگیری در بازار لوازم‌خانگی را مناسب توصیف کرد و در این‌باره توضیح داد: تمام شرکت‌ها و کارخانجات تولید لوازم‌خانگی که در حال حاضر کالای قابل‌عرضه در بازار دارند، برای تولیدات خود، شناسه کالا و کد رهگیری دریافت کرده‌اند، در این میان، تنها کارگاه‌های تولیدی که در شهرهای دورافتاده مشغول فعالیت هستند و فعالیت آنها تحت‌نظر نهادهای ذی‌ربط نیست، محصولاتی بدون شناسه کالا تولید و به بازار عرضه می‌کنند. وی ادامه داد: نهادهای ناظر و مسئول در بحث تولید لوازم‌خانگی عبارتند از: وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان حمایت از مصرف‌کننده (به‌عنوان متولی قیمت‌گذاری محصولات) و سازمان ملی استاندارد. در حال حاضر تعداد محدودی از واحدهای تولیدی در حال فعالیت غیرقانونی هستند و تولیدات آنها به‌هیچ‌وجه مورد تایید سازمان‌ها و نهادهای دولتی ذی‌ربط نیست، از این‌رو اعلام شده هر کالایی که شناسه کالا و کد رهگیری نداشته باشد، اگر خارجی باشد، قاچاق است و اگر ایرانی باشد، غیرقانونی و تولیدات زیرنظر سازمان‌های مربوطه انجام نگرفته است، بنابراین به‌طور کلی می‌توان گفت شرایط مناسبی در بحث ساماندهی بازار لوازم خانگی، هیچ بازاری را به سامان نرسانده و باید اقدامات مناسب در راستای به ثمر رسیدن آن انجام شود. در بحث کد رهگیری لوازم‌خانگی نیز مناسب به‌نظر می‌رسد تا در ابتدا آموزش‌های لازم و کافی هم به مردم، مصرف‌کنندگان این لوازم و هم فروشندگان به‌عنوان حلقه‌های واسط میان تولیدکنندگان و خریداران داده شود. مردم باید بدانند که از چه طریقی می‌توانند اصالت کالاها را پیگیری و استعلام کنند و در این شرایط، به‌تدریج، فرهنگ اهمیت شناسه کالا و کد رهگیری فراگیر خواهد شد.

شکایات کاهش یافت

پازوکی در ادامه صحبت‌های خود، یکی از دلایل کاهش خرید و فروش کالای قاچاق در بازار لوازم‌خانگی را وجود محصولات مناسب عنوان کرد و توضیح داد: چارچوب‌گذاری و افزایش فشار بر لزوم قانونمندی، تنها عامل کاهش ورود و تقاضا برای کالای قاچاق نخواهد بود. باید کالای مناسب از نظر کیفیت و نرخ در تیراژ بالا وجود داشته باشد تا جامعه مصرف‌کننده برای پاسخ به نیازهای خود، به‌دنبال کالای قاچاق نباشد. علاوه بر آن، باید کالاهای عرضه‌شده در بازار، خدمات پس از فروش مناسبی نیز داشته باشند. تمامی این مولفه‌ها در کنار یکدیگر، سبب می‌شود تا مردم با کالاهایی باکیفیت و با پشتیبانی مطلوب روبه‌رو باشند. وی ادامه داد: در چند سال اخیر، با بهبود شرایط تولید لوازم‌خانگی داخلی، مردم به این نتیجه رسیدند که می‌توانند به تولیدکنندگان ایرانی اعتماد کنند. در حال حاضر خدمات پس از فروش، گارانتی و وارانتی تمام تولیدکنندگان معروف و بنام صنعت لوازم‌خانگی، در مرحله بسیار خوبی قرار دارد و پاسخگوی نیاز مردم است. کمیسیونی برای ثبت شکایات خدمات پس از فروش در اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی وجود دارد. می‌توان گفت از ابتدای امسال تاکنون، شکایتی در رابطه با پاسخگو نبودن و ارائه ندادن خدمات پس از فروش شرکت‌های بزرگ تولیدکننده لوازم‌خانگی داخلی ایرانی ثبت نشده که این به‌نوبه خود اتفاق مهمی در صنعت لوازم‌خانگی داخلی است.

افزایش کیفیت تولیدات داخلی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی در ادامه به افزایش کیفیت تولیدات ایرانی تاکید کرد. او معتقد است وضعیت صنعت لوازم‌خانگی داخلی نسبت به سال‌های گذشته پیشرفت و بهبود چشمگیری پیدا کرده است. او در این‌باره توضیح داد: تا سال‌های گذشته شکایت‌های متعددی از ضعف در خدمات پس از فروش شرکت‌های بزرگ تولیدکننده لوازم‌خانگی داخلی ثبت می‌شد، اما رفته‌رفته با بهبود کیفیت‌ها و مدیریت نیازهای مشتریان، این شکایات به‌حداقل کاهش پیدا کرد. باید تاکید کرد تولیدکنندگان به‌منظور حفظ اعتبار خود در بازار طی سال‌های اخیر تلاش کردند تا کیفیت محصولات خود را به‌حد مطلوبی ارتقا بخشند. پازوکی تصریح کرد: تولیدکنندگان تلاش کردند تا با بهبود زیرساخت‌های تولید اعم از تامین تجهیزات و ماشین‌آلات به‌روز برای تولیدات پیشرفته و تامین مواد اولیه باکیفیت، سطح محصولات خود را بالا ببرند و بتوانند رضایت جامعه مصرف‌کننده را جلب کنند، خوشبختانه تا حدودی نیز در این‌باره موفق بوده‌اند.

سخن پایانی

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان اقتصادی، وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت کمک به تفکیک کالای بااصالت از کالای قاچاق و تقلبی است و بحث شناسه کالا، کد رهگیری و سامانه‌ای که برای گارانتی و ضمانت آماده شده، در راستای انجام وظیفه ساماندهی به بازار لوازم‌خانگی بوده است، آن طور که به‌نظر می‌رسد زیرساخت‌های حقوقی و فنی برای شروع طرح مبارزه با قاچاق کالای لوازم‌خانگی در کشور آماده است، اما بدون ورود جدی نهادهای نظارتی و همگرایی که لازمه این کار است، اجرای دقیق این طرح محقق نخواهد شد.

کاهش واردات موبایل در ۴ ماه نخست امسال

سخنگوی انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم‌جانبی با بیان اینکه در ۴ ماه نخست امسال، در حدود ۲ میلیون دستگاه کمتر از سال قبل، موبایل به کشور وارد شده، اظهار کرد: در حال حاضر حدود یک میلیون و ۸۵۰ هزار دستگاه موبایل ذخیره که هنوز خاموش هستند و در شبکه ارتباطی فعال نشده‌اند، وجود دارد. بیش‌بینی می‌شود ظرف یک تا یک ماه و نیم آینده این دستگاه‌ها، وارد شبکه ارتباطی کشور شود. به‌گزارش ایسنا، محمدرضا عالیان اظهار کرد: کل واردات موبایل در ۴ ماه ابتدایی امسال، حدود ۴ میلیون دستگاه به ارزش ۹۷۰ میلیون دلار بوده که ۱۵۰ هزار دستگاه به ارزش حدود ۱۰۰ میلیون دلار به‌صورت مسافری وارد کشور شده، از این ۴ میلیون دستگاهی که در سال ۱۴۰۱ به کشور وارد شده، حدود ۲۴۰ هزار دستگاه بالای ۶۰۰ دلار بوده است، همچنین بیش از ۶۵ هزار دستگاه موبایل بالای ۶۰۰ دلار به‌صورت مسافری به کشور وارد شده است.

به گفته وی، در حال حاضر چالش مهم واردکنندگان موبایل تخصیص ارز است. واردکنندگان موبایل از ۲۷ اردیبهشت امسال هیچ تخصیص ارزی دریافت نکرده‌اند. امسال فقط ۳۵۳ شرکت موفق شدند حداقل یک بار واردات انجام دهند، اما در جلسات مشترکی که تاکنون برگزار شده، ذی‌نفعان دولتی قول دادند که شرایط به حالت عادی برگردد، به‌عبارت دقیق‌تر، ثبت سفارش موبایل‌های ترخیص‌شده امسال، مربوط به قبل از ۲۷ اردیبهشت بوده که در حال حاضر این سفارش‌ها به‌صورت قطره‌چکانی وارد کشور می‌شوند.

واردکنندگان در خطر ورشکستگی

عالیان با بیان اینکه تخصیص نیافتن ارز باعث شده بسیاری از شرکت‌ها در شرف ورشکستگی باشند، تصریح کرد: تعداد زیادی از این شرکت‌ها پرسنل زیادی دارند که خطر بیکاری آنها وجود دارد، چرا که اگر وضعیت به‌همین شکل پیش برود، بخشی از این شرکت‌ها در ماه‌های آینده وجود نخواهند داشت. سخنگوی انجمن موبایل مسئله دیگر این بخش را دپوی کالاها در گمرک عنوان کرد و گفت: بخشی از موبایل‌های وارد‌شده به‌دلیل تخصیص نیافتن ارز و تغییر تعرفه‌ها، حداقل ۲ تا ۳ ماه است که در گمرک دپو شده است.

اواخر اردیبهشت، اخباری مبنی بر ممنوعیت واردات آیفون منتشر شد، اما چند روز بعد، این وضعیت به اختلال سیستمی نسبت داده و اعلام شد که ممنوعیتی در واردات هیچ‌کدام از برندهای موبایل وجود ندارد. این ماجرا همین‌جا تمام نشد و اوایل تیر انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم‌جانبی گفت واردات آیفون قانونی است، اما به‌دلیل مشکلات مربوط به تامین ارز، واردات این کالا شدنی نیست. به‌عبارت دقیق‌تر، طبق اعلام این انجمن از ۲۴ اردیبهشت، واردات موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار تامین ارز نشده و واردات موبایل‌های زیر ۶۰۰ دلار هم به‌صورت قطره‌چکانی در حال انجام است. در همان گفت‌وگو این نکته هم مطرح شد که قرار است تکلیف تخصیص ارز موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار تا یک هفته بعد (یعنی ۲۱ تیر) معلوم شود، اما پیگیری‌ها از انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم‌جانبی نشان می‌دهد که هنوز خبری از تعیین تکلیف واردات موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار نیست.

یادداشت

طرح شناسه کالا به کمک لوازم‌خانگی می‌آید

یحیی آل‌اسحاق ـ عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران

بازار هرچه غیرشفاف‌تر باشد، به‌نفع افراد سودجو و دلالان بازار است؛ این افراد از حلقه‌های ابتدایی زنجیره بازار (واردات مواد اولیه و آغاز تولید) تا بازار مصرف حضور دارند.

هرچه چرخه تولید و نظام توزیع کالاها غیرشفاف‌تر باشد و فعالیت‌ها بر بسترهای غیرقانونی انجام شود، سودآوری این دلالان نیز بیشتر تامین خواهد شد، این در حالی است که شفافیت در اقتصاد منجر به افزایش رقابت در بازار و کنترل اقتصاد کلان کشور خواهد شد و در نهایت کالاها با نرخ و کیفیت مناسب‌تری به‌دست مصرف‌کنندگان خواهد رسید.

در بازار لوازم‌خانگی نیز به‌دلیل وجود معضلاتی همچون قاچاق و فعالیت گسترده دلالان، رسیدگی و ساماندهی این بازار از ضرورت زیادی برخوردار است.

یکی از سیاست‌هایی که برای ساماندهی به بازار کالایی به‌ویژه برای لوازم‌خانگی همواره مدنظر دولت قرار گرفته، اجرای طرح شناسه کالا است.

طبق ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه اجرایی آن، کلیه کالاهای گروه لوازم‌خانگی ملزم به ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا هستند.

این قانون برای جلوگیری از ورود و فروش کالاهای قاچاق، به فروشگاه‌ها و انبارهای لوازم‌خانگی ابلاغ شده است.

باید تاکید کرد ثبت کالا در سامانه جامع تجارت کمک می‌کند تا لوازم‌خانگی در طول زنجیره تجاری کشور با استفاده از یک زبان مشترک و واحد، مدیریت و رهگیری شوند، در این صورت واردات و در نهایت خرید و فروش کالای قاچاق در بخش لوازم‌خانگی، کنترل و محدود می‌شود.

در رابطه با اهمیت و کاربرد شناسه کالا در رابطه با تنظیم بازار لوازم‌خانگی باید به مزایای این طرح اشاره کرد. در گام نخست، بدیهی است، وجود شفافیت در عرصه‌های اقتصادی و تبیین اطلاعات دقیق در بخش‌های تجاری، چه در بحث تجارت داخلی و چه خارجی، سبب می‌شود تا بتوانیم با نگاهی عمیق‌تر به سیاست‌گذاری در این امور بپردازیم، به‌عبارت دیگر، دولت توسط اطلاعات ثبت‌شده درباره ورود کالاها، می‌تواند در این زمینه اطلاعات شفاف‌تر و جامع‌تری داشته باشد. بدیهی است، داشتن اطلاعات دقیق، سبب هموار کردن مسیر تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی خواهد شد، از این‌رو باید تاکید کرد اجرای طرح شناسه کالا برای لوازم‌خانگی، در راستای افزایش شفافیت بازار است و اجرای صحیح آن می‌تواند نتایج مثبتی را برای اقتصاد کلان کشور به‌همراه داشته باشد، از سویی دیگر، کاهش واردات کالای قاچاق از دیگر مزایای اجرایی شدن طرح پیگیری با شناسه کالا است.

همواره تولیدکنندگان ایرانی از انبوه کالاهای وارداتی و قاچاق به‌ویژه در بحث لوازم‌خانگی گلایه دارند.

اجرای طرح شناسه کالا می‌تواند ضمن کاهش بازار سیاه قاچاق، فضا را برای تولیدکنندگان ایرانی مناسب‌تر کند.

باید تاکید کرد نبود توجیه مناسب برای سیاست‌گذاران و اقناع در تصمیم‌گیری، سبب شده تا شاهد عملکردهای مختلف از سوی نهادهای دولتی در رابطه با اجرای طرح شناسه کالا باشیم.

این موضوع باعث می‌شود تا بی‌ثباتی در اجرای تصمیمات مهم اقتصادی در سطح جامعه ایجاد شود.

در این شرایط نه‌تنها نمی‌توانیم از مزایای این طرح‌ها بهره‌مند شویم، بلکه گره‌های متعدد دیگری در اقتصاد کلان کشور شکل می‌گیرند.

شنبه
۱۵ مرداد ۱۴۰۱- ۸ محرم ۱۴۴۴ - ۶ اوت ۲۰۲۲- شماره ۲۱۱۹-پیاپی ۳۴۳۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

در گفت‌وگو با رئیس انجمن علمی مهندسی حرارتی و برودتی ایران بررسی شد

روش‌های تامین مالی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر

کامیار فکور: سهم بسیار اندک انرژی‌های تجدیدپذیر در سبد انرژی ایران که ظرفیت بسیار بالایی برای توسعه این نوع انرژی‌ها دارد، نشان‌دهنده نوعی بی‌توجهی است، اما بی‌توجهی کشور، به انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک از کجا نشأت می‌گیرد؟ امروزه مهم‌ترین موضوعی که استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر را ضرورت می‌بخشد، موضوع تغییرات اقلیمی و گرمایش زمین است. گرچه ایران در گذشته عضویت نسبتا فعالی در مجامع محیط‌زیستی بین‌المللی داشته، اما در سال‌های اخیر کنار کشیده و به سیاست‌گذاری‌ها در راستای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای وقعی نمی‌نهد. باید توجه داشت ایران کشوری با منابع عظیمی از سوخت‌های فسیلی است و همین ثروت، آن را خلاف کشوری مثل ژاپن بی‌نیاز از انرژی‌های پاک کرده است. عبدالرزاق کعبی‌نژادیان، استاد دانشگاه و رئیس انجمن علمی مهندسی حرارتی و برودتی ایران در گفت‌وگو با صمت می‌گوید ایران به‌دلیل اینکه دارای منابع سوخت‌های فسیلی است از لحاظ تامین انرژی به انرژی‌های تجدیدپذیر نیاز چندانی پیدا نکرده، اما اگر مسئله «حداکثر تولید نفت و گاز» و «تخلیه ذخایر نفتی» مطرح شود می‌توان برای انرژی‌های تجدیدپذیر برنامه‌ریزی دقیق‌تری داشت. به‌عقیده من ایران در حال استفاده از نیمه دوم ذخایر فسیلی خود است و در آینده به‌شدت به انرژی‌های تجدیدپذیر نیاز داریم. البته در آن زمان نباید تنها مصرف‌کننده فناوری‌ها و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر باشیم، بلکه باید به فکر تولید فناوری و ارتقای این علم باشیم. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

◉ حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای مختلف با چه ریل‌گذاری‌ها و یارانه‌هایی توانسته به حدی از توسعه‌یافتگی برسد؟

بسیاری از کشورهای جهان به‌دلیل اینکه فاقد منابع سوخت‌های فسیلی بودند و به‌ویژه پس از نخستین شوک نفتی در سال ۱۹۷۳، به سمت انرژی‌های جایگزین حرکت کردند تا وابستگی خود را به سوخت‌های فسیلی کاهش دهند. این کشورها شروع به تولید فناوری‌های انرژی‌های تجدیدپذیر کردند، اما چالشی که پیش آمد گران بودن برق تولیدی از انرژی‌های تجدیدپذیر بود؛ بر همین اساس برای ایجاد تقاضا با مشکل مواجه شدند. آنها در چنین شرایطی در برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای خود برخی راه‌های تشویقی و انگیزشی را ایجاد کردند که در مرحله اول پرداخت یارانه بود. در این طرح به خانواده‌هایی که قدرت خرید بالایی داشتند یارانه پرداخت شد تا بتوانند سیستم‌های خورشیدی را در منزل خود نصب کنند. ژاپن نخستین کشوری بود که اقدام به پرداخت یارانه به‌منظور توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر کرد. پس از آن امریکا در برنامه انگیزشی و تشویقی خود روش‌هایی از جمله اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری را پیاده کرد که یک نوع معافیت مالیاتی است. در آلمان روش خرید تضمینی برق در دستور کار قرار گرفت. نرخ انرژی‌های تجدیدپذیر در آغاز توسعه بالاست، به همین دلیل در روش خرید تضمینی، نرخ قانونی تعیین می‌شود و تولیدکنندگان برق می‌توانند برق خود را با نرخ مشخص و دولتی بفروشند. چین، اسپانیا و فرانسه نیز از طریق خرید تضمینی برق اقدام به توسعه و گسترش مصرف انرژی‌های تجدیدپذیر کردند. روشی که انگلیس به کار برد، استاندارد سبد تجدیدپذیر (Renewable Portfolio Standard) بود. براساس این روش، دولت انگلیس شرکت‌های برق را موظف کرد سهمیه‌ای از انرژی‌های تجدیدپذیر را در نظر بگیرند و در کشور عرضه کنند. در واقع شرکت‌های برق نباید فقط از طریق سوخت فسیلی برق را تولید و توزیع می‌کردند. این کشور سیستم دیگری با نام سیستم انرژی تجدیدپذیر اجباری (Renewable Obligation) را در سال ۲۰۰۲ اجرا کرد و پس از اجرای این دو روش نیز به خرید تضمینی برق روی آورد. علت استفاده از روش خرید تضمینی برق این است که این کشورها می‌خواهند در ابتدای توسعه برای این نوع انرژی مصرف‌کننده ایجاد کنند، چراکه برق تولیدی از انرژی‌های تجدیدپذیر نسبت به برق تولیدشده از نیروگاه‌های حرارتی گران‌تر است و کمتر در این بخش سرمایه‌گذاری می‌شود.

◉ در ایران از چه روش‌های تشویقی برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده شده است؟

پرسشی که پاسخ آن هنوز مشخص نیست، این است که آیا ایران می‌خواهد تولیدکننده فناوری و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر باشد یا صرفا مصرف‌کننده آن؟ پاسخ این سوال اهمیت زیادی دارد. در حال حاضر ایران صرفا مصرف‌کننده فناوری و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر است و در این عرصه تولید فناوری و علم ندارد. زمانی که یک کشور صرفا نقش مصرف‌کننده فناوری و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر را دارد سخت است که بگوییم تا چه اندازه و چگونه به آن یارانه بدهند.

عبدالرزاق کعبی‌نژادیان

در حال حاضر ایران صرفا مصرف‌کننده فناوری‌ها و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر است و در این عرصه تولید فناوری و علم ندارد

در حال حاضر در ایران بیشتر روی برق خورشیدی کار می‌شود؛ به این صورت که فتوولتائیک‌ها را می‌خرند، سپس نصب و برق تولید می‌کنند. دولت از راه خرید تضمینی برق و برگزاری مناقصه سرمایه‌گذاران را جذب این حوزه می‌کند. نرخ برق تولیدی از انرژی‌های تجدیدپذیر در شورای اقتصاد تعیین می‌شود که اکنون به ازای هر کیلووات ساعت ۶.۹ سنت است. سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) متولی برگزاری مناقصه است. در این بخش یارانه‌ای به سرمایه‌گذار داده و برق گران‌تر از برق نیروگاه‌های متعارف حرارتی از سرمایه‌گذار خریداری می‌شود. این برنامه تشویقی برای سرمایه‌گذاری وجود دارد اما ما هنوز مصرف‌کننده فناوری‌های تجدیدپذیر هستیم. من معتقدم این یارانه‌ها باید برای تولید علم و فناوری در این عرصه نیز باشد.

وقتی تولید فناوری داشته باشیم پس از مدتی می‌توانیم آن را صادر کنیم، اما پرسش مهمی که وجود دارد این است که باوجود اجرای روش خرید تضمینی برق در کشور چرا سرمایه‌گذار پیشقدم نمی‌شود؟ وزارت نیرو و ساتبا باید این مسئله را بررسی و با سرمایه‌گذاران گفت‌وگو کنند. شورای اقتصاد و ساتبا باید در جلسات متعددی مشکلات سرمایه‌گذاران را حل کنند. از طرفی باید یارانه‌ای که داده می‌شود، هدفمندتر شود تا بتوان بخش تولید علم و فناوری تجدیدپذیرها را توسعه بخشید. وقتی در بانک سرمایه‌گذاری می‌کنیم انتظار داریم بانک سودی به ما بدهد؛ پس وقتی یارانه‌ای برای تولید انرژی‌های تجدیدپذیر پرداخت می‌شود هم باید به گسترش و توسعه فناوری‌ها بینجامد تا در آینده منفعت ببریم.

◉ در ایران از کدام نوع انرژی تجدیدپذیر بیشتر بهره گرفته می‌شود؟

انرژی‌های تجدیدپذیر شامل انرژی خورشیدی، انرژی باد، انرژی زمین‌گرمایی و انرژی اقیانوس است. انرژی اقیانوس خود شامل انرژی اختلاف دما، انرژی امواج، انرژی جزر و مد و انرژی باد است. در ایران از انرژی اقیانوس به هیچ وجه استفاده نمی‌شود. ظرفیت تولید انرژی زمین‌گرمایی در ایران وجود دارد، اما در حال حاضر از آن بهره‌برداری نمی‌شود و سهم آن در سبد انرژی کشور صفر است. در بخش انرژی بادی نیز ایران دارای ظرفیت خوبی است و نیروگاه‌های بادی هم ساخته شده است. در زمینه انرژی خورشیدی نیز ما از نور این منبع، برق تولید می‌کنیم. به تجهیزات و ابزاری که انرژی نور خورشید را تبدیل به برق می‌کنند، باتری خورشیدی یا فتوولتائیک گفته می‌شود. اما غیر از نور، از حرارت خورشید نیز به‌عنوان منبع انرژی در کشور استفاده می‌شود. به تجهیزاتی که موجب می‌شود انرژی گرمایی و خورشیدی به انرژی مفید تبدیل شود، آبگرمکن خورشیدی یا گردآورنده مسطح خورشیدی می‌گویند.

گردآورنده مسطح خورشیدی تا حدودی در کشور مورداستفاده قرار گرفته، اما متاسفانه به حاشیه رفته و به آن صورت توسعه پیدا نکرده است. در مجموع زمانی که از انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران صحبت می‌کنیم منظور از آن بیشتر انرژی بادی و انرژی نور خورشید است.

◉ دورنمای صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران را چگونه می‌بینید؟

ایران به‌دلیل اینکه دارای منابع سوخت‌های فسیلی است از لحاظ تامین انرژی به انرژی‌های تجدیدپذیر نیاز چندانی پیدا نکرده، اما اگر مسئله «حداکثر تولید نفت و گاز» و «تخلیه ذخایر نفتی» مطرح شود، می‌توان برای انرژی‌های تجدیدپذیر برنامه‌ریزی دقیق‌تری داشت. به‌عقیده من ایران در حال استفاده از نیمه دوم ذخایر فسیلی خود است و در آینده به‌شدت به انرژی‌های تجدیدپذیر نیاز داریم. در آن زمان نباید تنها مصرف‌کننده فناوری‌ها و تجهیزات انرژی‌های تجدیدپذیر باشیم، بلکه باید درصدد تولید فناوری و ارتقای علم این حوزه برآییم. در حال حاضر روی فتوولتائیک‌ها در ایران سرمایه‌گذاری می‌شود و این سیستم روی پشت برخی از ساختمان‌ها نصب شده است. یک سری از نیروگاه‌ها هم وجود دارند که مشخص نیست تولیدشان نسبت به ظرفیت‌شان چقدر است. دلیل توسعه کم انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران بی‌نیازی است، اما اگر بخواهیم در چشم‌اندازی این توسعه را تصویر کنیم می‌توان به استفاده از فتوولتائیک‌ها در صنعت ساعت، ماشین‌حساب‌ها، پمپ‌های آبرسانی، در معابر برای روشنایی و همچنین در نقشه راهنمای پارک‌ها و شهرها و جاده‌ها اشاره کرد. اما کمی افق‌های فناورانه را برای خود ارتقا دهیم و به چیزی بیشتر از تولید برق به‌وسیله پنل‌ها در سطح زمین نگاه کنیم. در سال ۱۹۵۸ روی یک قمر مصنوعی باتری خورشیدی نصب و به فضا پرتاب شد. در آن زمان متوجه شده بودند می‌توان از انرژی خورشیدی برق تولید کرد. در این قمر مصنوعی سیستمی تعبیه شد تا از آن به‌عنوان منبع برق مخابرات استفاده کنند. بعدها از همین باتری خورشیدی در ماهواره‌های هواشناسی و ماهواره‌های رسانه‌های گروهی استفاده کردند. در باتری خورشیدی خارج از جو که این ماهواره‌ها از آن استفاده می‌کردند، نور خورشید پس از برخورد با پنل‌ها برق تولید و آن را داخل باتری ذخیره می‌کرد و از همان باتری ذخیره به‌عنوان منبع مخابرات در فضا استفاده می‌شد. متاسفانه فناوری در ایران هنوز در این سطح ارتقا پیدا نکرده است. اگر ایران بتواند هزاران مگاوات باتری خورشیدی را به‌وسیله اسپیس شاتل به خارج از فضا پرتاب کند و توسط ماکروویو برق را به طرف کره زمین بیاورد، می‌تواند این برق را در کشور به‌وسیله کابل‌های ابررسان توزیع کند. اگر ما بتوانیم این کار را به‌طور مستقل انجام دهیم که کار بزرگی است و موجب افتخار، اما اگر برای این کار با سایر کشورها همکاری کنیم هم خود یک ارتقای علمی خواهد بود.

سخن پایانی

خصلت بازار با رقابت تعریف می‌شود اما زمانی که فرصت‌ها با هم برابر نباشند، نیروهایی برنده این رقابت هستند که ثروت و قدرت را در خود متمرکز کرده‌اند. در یک سری از کشورهای به‌اصطلاح پیشرفته سرمایه‌داری برای اینکه نابرابری نیروهای بازار کمتر شود، از روش‌های دخالت‌گرانه در بازار مثل وضع مالیات در بخش‌های مختلف استفاده می‌شود. داستان توسعه‌یافتگی انرژی‌های تجدیدپذیر هم بر همین قرار بوده است. در کشورهایی که امکانات مالی اجازه داده، دولت‌ها با پرداخت یارانه و روش‌هایی مثل خرید تضمینی سعی کرده‌اند انرژی‌های تجدیدپذیر را به حدی از توسعه برسانند، اما عموم اقتصادهای جهان حتی اگر هم واقعا قصد آن را داشتند، هنوز نتوانسته‌اند روی خوش بازار را از سوخت‌های فسیلی بگردانند و به سمت انرژی‌های پاک بیاورند. این موضوع در ایران که کشوری با منابع عظیم نفتی است و برای تامین انرژی نیازی کمتری نسبت به انرژی‌های تجدیدپذیر احساس می‌کند بغرنج‌تر است؛ به‌عبارتی، در حالی که بی‌اثر بودن توافقنامه‌هایی مثل پاریس روز به روز آشکارتر می‌شود، محیط‌زیست و زیستمندان آن هستند که قربانی مکانیسم‌های بازار می‌شوند.

خانه ملت

رونق انرژی‌های تجدیدپذیر با دو شرط

انعقاد قرارداد با بخش خصوصی و پرداخت به‌موقع پول برق خریداری‌شده از آنها دو اقدام حیاتی در راستای توسعه انرژی تجدیدپذیر است و تنها در این شرایط می‌توان طی ۵ سال آینده در این حوزه پیشرفتی داشت.

رمضانعلی سنگدوینی با یادآوری ظرفیت‌های بی‌شمار در کشور برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به راهکارهای تحقق این مهم اشاره کرد و گفت: از آنجا که در حوزه برق با کمبود روبه‌رو هستیم، اکنون با قطع برق صنایع و بخش کشاورزی و توصیه مردم به مصرف کمتر این کمبود کنترل می‌شود، در حالی که به‌یقین قطع برق صنایع و کشاورزی آسیب‌های اقتصادی به کشور وارد می‌کند.

نماینده مردم گرگان و آق‌قلا در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه با آغاز فصل گرما مصرف برق کشور به روزانه بالای ۶۷ هزار مگاوات رسیده، ادامه داد: در حالی بیش از ۹۰ درصد برق کشور از سوخت‌های فسیلی و حدود ۶ درصد از آب تامین می‌شود که ما در زمستان خوراک کافی همچون گازوئیل و مازوت برای تامین سوخت نیروگاه‌ها نداریم؛ ضمن آنکه همین نیروگاه‌ها هم به‌دلیل قدیمی شدن تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند.

وی با بیان اینکه جهان پیشرفته به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر رفته، افزود: متاسفانه ایران با داشتن روزهای آفتابی، دارا بودن صحراهای فراوان و شرایط مطلوب، تنها ۲ درصد برق خود را از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر تامین می‌کند، در حالی که در صورت رونق این صنعت می‌توان برق کل ایران و حتی بخش‌هایی از خاورمیانه را در کشور تولید کرد.

این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بر ضرورت استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه تولید برق تجدیدپذیر و حمایت دولت از بخش خصوصی فعال در این حوزه تاکید کرد و گفت: انعقاد قرارداد با بخش خصوصی و پرداخت به‌موقع پول برق خریداری‌شده از آنها دو اقدام حیاتی در راستای توسعه تجدیدپذیرها است و تنها در این شرایط می‌توان مثلا طی ۵ سال آینده در این حوزه پیشرفتی داشت.

بین‌الملل

برنامه شهرهای جهان برای کربن صفر

راهکار شورای شهر بریستول برای کربن صفر شدن تا ۲۰۲۴، برنامه شورای شهر ویکفیلد برای سیستم پارکینگ ارزان‌قیمت، آغاز رایزنی‌های شورای شهر لستر درباره خدمات آینده بی‌خانمانی و رسیدگی شورای شهر سالت‌لیک به معضل اعیانی‌سازی عناوین مهم بسته خبری این هفته پارلمان شهری جهان است.

به گزارش ایمنا، شهروندان کلمبیا بار دیگر با ارائه درخواستی با ۳ هزار امضا، از شورای شهر خود خواستند که تا سال ۲۰۳۰ در راستای استفاده ۱۰۰ درصدی از منابع تجدیدپذیر برای تولید انرژی اقدام کند. این درخواست در جلسه شورای شهر مطرح و در آن گزارش طرح «انرژی تجدیدپذیر آب و نور کلمبیا در سال ۲۰۲۲» پس از یک جلسه استماع عمومی پذیرفته شد. شورای شهر پذیرفته است وضعیت اضطراری آب‌وهوایی نیازمند واکنش‌های شدیدتری ازسوی شورا است تا انتشار گازهای گلخانه‌ای را حداقل به نصف و بهره‌گیری از منابع انرژی تجدیدپذیر را در سریع‌ترین زمان ممکن به ۱۰۰ درصد برساند.

▣ راهکار شورای شهر بریستول برای کربن‌صفر

شورای شهر بریستول اعلام کرد مسئولان و کارکنان شورا طی ۳ سال گذشته به اندازه پیمودن مسیری تا ماه، مسافرت هوایی داشته‌اند که این امر باوجود شرایط اضطراری آب‌وهوایی به هیچ‌وجه قابل‌قبول نیست. تجزیه‌وتحلیل‌ها حاکی از آن است که تقریبا ۲۴۰ هزار مایل از این مسافرت‌ها به مقاصدی از جمله دوربان، توکیو، عمان، تالین و نیویورک انجام گرفته که برای هر یک از مالیات‌دهندگان شهر حدود ۲۹۰ هزار پوند هزینه پرواز، غذا و هتل داشته است.

شورای شهر با مدنظر قرار دادن تاثیرات زیست‌محیطی پروازهای منظم و پذیرفتن لزوم داشتن سفرهای بین‌المللی برای مشارکت در فرآیندها و تحولات جهانی مطرح کرد شورا متعهد شده تا سال ۲۰۲۴ میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را به صفر برساند و به این ترتیب سازمان‌های سراسر شهر را به انتخاب شیوه‌های پایدارتر حمل‌ونقل یا استفاده از ابزارهای ارتباط از راه دور برای برگزاری جلسات و ملاقات‌ها ملزم کرد.

شورای شهر بریستول همچنین با اشاره به این نکته مهم که بیشترین پروازها در بریتانیا توسط اقلیتی از مردم انجام می‌شود (۷۰ درصد پروازها توسط ۱۵ درصد مردم) اعلام کرد با پیاده‌سازی ایده مالیات بر پروازهای مکرر به مقابله با این بحران خواهد پرداخت.

▣ پارکینگ ارزان‌قیمت ویکفیلد

شورای شهر ویکفیلد سیستم جدیدی به‌نام MiPermit را معرفی کرده که به مردم اجازه می‌دهد بهای پارکینگ خود را با استفاده از یک برنامه آنلاین جدید یا از طریق تلفن پرداخت کنند. این برنامه جایگزین اپلیکیشن Ringo است که در حال حاضر در پارکینگ‌های شهرداری و سایر محل‌های پارک جاده‌ای مورداستفاده قرار می‌گیرد. شورای شهر اعلام کرد سیستم جدید MiPermit هزینه‌ای به اندازه یک‌دوم سیستم قبلی را برای کاربران پارکینگ محاسبه خواهد کرد.

عضو کابینه شورای ویکفیلد در بخش برنامه‌ریزی و بزرگراه‌ها گفت: «شورا مایل است هزینه‌های ساکنان و بازدیدکنندگان را در هر کجا که ممکن است کاهش دهد و در شرایطی که هزینه‌های زندگی همواره رو به افزایش است، MiPermit یک گام مثبت در دستیابی به این هدف محسوب می‌شود.»

▣ طرح مسکن در سولی‌هال

شورای شهر سولی‌هال در نظر دارد برای پاسخگویی به نیازهای روزافزون شهروندان خود برای مسکن بیش از ۱۷۵ خانه در این شهر ایجاد کند. محل سابق مدرسه «سایمون دیگبی (Simon Digby)» واقع در جاده چستر (A۴۵۲) از قبل برای این منظور پیشنهاد شده است. به این ترتیب پروژه مسکن‌سازی شورای شهر در حال حاضر یک پیشنهاد اولیه برای زمینی ۴.۵ هکتاری دارد که می‌تواند خانه‌های خانوادگی موردنیاز بسیاری را در محیطی دلپذیر با مسیرهای پیاده‌روی گسترده و چشم‌اندازی کم‌نظیر از دره «کول (Cole)» برای خانوارها فراهم آورد.

شورای شهر سولی‌هال به‌دنبال سازمانی است که بتواند این پیشنهاد اولیه را پیاده‌سازی کند و اعلام کرده سازمان منتخب باید تعهد روشنی برای اطمینان از مطابقت هر طرحی با بالاترین استانداردها برای بهره‌وری انرژی و پایداری ارائه دهد و از آنجا که این پروژه فراهم‌آورنده خانه‌های خانوادگی موردنیاز شهر است، هر طرحی باید بر ایجاد یک حس متمایز از مکان و فراهم آوردن یک جامعه جدید و یکپارچه پررونق متمرکز باشد.